

Pobzornik

glasilo delovne organizacije

Splet naših nalog

NEKATERE POMEMBNEJŠE NALOGE GOSPODARJENJA NA BRESTU

Ob sprejemanju zaključnih računov za lansko leto in planskih dokumentov za letošnje so razprave v naših kolektivih nakazale nekatera vprašanja, ki zadevajo gospodarjenje in jih moramo letos pospešeno reševati. Reševanje teh vprašanj je bistvenega pomena za boljše gospodarjenje in za prihodnje poglavljajanje samoupravljanja. O teh nalogah bodo razpravljale tudi družbeno-politične organizacije in samoupravni organi na Brestu, dopolniti jih bo treba še po vsebinu ter določiti roke in nosilce. Naloga so:

I. PRIMERJALNE NALOGE GOSPODARJENJA

Ugotavljamo, da je bilo lani gospodarjenje na Brestu relativno ugodno v primerjavi s prejšnjimi leti. Vendar med sprejemanjem zaključnih računov nismo mogli celovitejje primerjati naših rezultatov z rezultati poslovanja sorodnih temeljnih organizacij in tako primerjati uspešnosti našega poslovanja v širšem gospodarskem prostoru.

Sedaj imamo na voljo podatke o poslovanju sorodnih delovnih organizacij v SOZD Slovenijales, v slovenski in jugoslovanski lesni industriji in tako tudi možnosti za primerjave.

Naloga:

1. V maju mora strokovna služba pripraviti ustreerne primerjalne analize za leto 1978 in jih posredovati vsem temeljnim organizacijam v razpravo.

2. Primerjalne analize s sorodnimi delovnimi oziroma temeljnimi organizacijami mora strokovna služba izdelati tudi za posamezna obračunska obdobja v letu 1979 takoj, ko dobi podatke.

II. ANALIZA URESNIČEVANJA SREDNJEROČNEGA PROGRAMA

Dosedanje analize kažejo, da nekoliko zaostajamo v uresničevanju srednjeročnega programa zlasti pri naložbah. V tem času je v pripravi tudi vrsta restrikcijskih ukrepov, ki zadevajo prav področje naložb in ostalih pogojev gospodarjenja. Takšno stanje zahteva učinkovito preverjanje tudi že sprejetih načrtov, predvsem pa temeljiti pregled predvidenih gospodarskih učinkov posameznih naložb.

Naloga:

1. Oceno uresničevanja srednjeročnega načrta, ki je bila izdelana za obdobje 1976 do 1978 je potrebno dopolniti še z ocenami do konca srednjeročnega obdobja ter na tej osnovi pričeti s pripravami za novi srednjeročni program.

2. V luč predvidenih ukrepov zveznega izvršnega sveta in naših možnosti je treba preveriti investicijske načrte do konca srednjeročnega obdobja ter jih realno popraviti oziroma dopolniti.

3. Nadaljevati je potrebno s pripravami investicijskih programov predvsem v smeri že zastav-

ljene investicijske politike v Brestu (prestrukturiranje proizvodnje in modernizacija sedanjih proizvodnih kapacetov).

III. LIKVIDNOST

Trenutno sodi likvidnost med večje težave v poslovanju Bresta in bo v zaostrenih pogojih gospodarjenja dobila še večje razsežnosti. Te težave bodo v večji ali manjši meri prisotne čez vse leto, zato je treba nenehno budno spremljati stanje na tem področju.

Naloga:

1. Dosledno moramo izpolnjevati sprejete ukrepe organov upravljanja za izboljšanje likvidnosti.

2. Skrbeti moramo za takšno stanje likvidnosti, ki bo zagotavljalo predvideno rast proizvodnje, pogojeno z višjo stopnjo produktivnosti, nemotena izplačila osebnih dohodkov in izpeljavo že začetih naložb.

IV. EKONOMSKI ODNOSSI S TUJINO

Zelo pomembna kategorija v našem srednjeročnem programu so odnosi v zunanjetrgovinskem poslovanju. Pri tem ugotavljamo, da razmerje med izvozom in uvozom kaže na vse večje zmanjševanje izvoza. Eden izmed dejavnikov, ki bi lahko prispeval k boljšemu stanju je nedvomno tudi ureditev medsebojnih odnosov pri stimuliraju izvoza v okviru delovne organizacije.

Naloga:

1. Prizadavati si moramo za povečanje izvoza povsod tam, kjer so tehnološke in ekonomske možnosti ter za zmanjševanje uvoza s tem, da se naprej nadomeščamo surovine in reproduktijske materiale iz domačih virov.

2. Izdelati moramo sistem notranjih stimulacij izvoza, s čimer bodo ustvarjeni pogoji za bolj realno vrednotenje izvoznih kalkulacij, pa tudi razmerij cen med domačimi in tujimi surovinami oziroma reproduktijskimi materiali.

V. SVOBODNA MENJAVA DELA NA BRESTU

Svobodna menjava dela na Brestu je zastavljena na medsebojnih dohodkovih odnosih, ki jih

narekuje zakon o združenem delu. Razprava o uveljavljanju ne-posredne svobodne menjave je pokazala na nekatera vprašanja in dileme, ki zadevajo predvsem vsebino in obseg dela delovne skupnosti skupnih služb za posamezne temeljne organizacije in s tem tudi na realnost medsebojnih dohodkovih razmerij.

Naloga:

1. Ponovno je potrebno delati pri poenotjanju sistema VZD za vse temeljne organizacije in delovno skupnost skupnih dejavnosti.

2. Sistem nagrajevanja je potrebno dopolniti z dodatnimi oblikami nagrajevanja kot je na primer nagrajevanje za zmanjšanje stroškov proizvodnje, poslovna uspešnost in podobno.

3. Ker doživlja sistem ocenjevanja strokovnih kadrov precej kritik, je potrebno ta sistem ponovno preveriti in poiskati ustreznija merila za nagrajevanje.

VIII. ORGANIZACIJA

Na področju organizacije je nastal nekakšen premor in sicer iz več razlogov. Eden izmed poglavij

vitnih je nedvomno ta, da nismo ustrezni kadrov, ki bi sistematično delali na področju organizacije. Drugi razlog je tudi v tem, da kadrov nasprotno primanjkuje in je treba tudi temu pogosto podrejati organizacijo. Ne nazadnje moramo poudariti, da je bilo obdobje za namen čas konstituiranja temeljnih organizacij, kar pomeni osnovo za novo organizacijsko zgradbo.

Naloga:

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22.

23.

24.

25.

26.

27.

28.

29.

30.

31.

32.

33.

34.

35.

36.

37.

38.

39.

40.

41.

42.

43.

44.

45.

46.

47.

48.

49.

50.

51.

52.

53.

54.

55.

56.

57.

58.

59.

60.

61.

62.

63.

64.

65.

66.

67.

68.

69.

70.

71.

72.

73.

74.

75.

76.

77.

78.

79.

80.

81.

82.

83.

84.

85.

86.

87.

88.

89.

90.

91.

92.

93.

94.

95.

96.

97.

98.

99.

100.

101.

102.

103.

104.

105.

106.

107.

108.

109.

110.

111.

112.

113.

114.

115.

116.

Delimo lahko toliko, kolikor ustvarimo

O NEKATERIH VPRAŠANJIH NAGRAJEVANJA NA BRESTU

Če bi prisluhnili pogovorom med delovnim časom ali tudi po njem, če bi prisluhnili tihim razgovorom na zborih delavcev, ali če bi imeli kakšno sredstvo neformalnega obveščanja, bi ugotovili, da je poglavita tema nedvomno sistem nagrajevanja. To nas sili v razmišljanje, ali tiči vprašanje res v sistemu nagrajevanja ali v spletu drugih dogodkov, ki skršajo sistem razvrednotiti. Vsekakor noben sistem ni večen in ga je potreben spremenijati. V to nas silijo objektivne okoliščine; na primer konjunkturni poklici, neposredna kadrovska zasedba, spremembe v organizaciji in drugo. Seveda se tako sistem polagoma spremeni v nesistem. Drugo, včasih prevladuječe dejstvo pri spremembah sistema pa je v tem, da vsakdo pričakuje od novega sistema nagrajevanja višji osebni dohodek — rad bi si torej višji osebni standard zagotovil s spremembami sistema, ne pa z večjo prizadetvostjo pri delu, z boljšo organizacijo, s tehnološkimi rešitvami in podobnim.

SISTEM NE ZAGOTAVLJA VIŠJIH »PLAČ«

Sistem sam po sebi ne more zagotoviti višjih osebnih dohodkov, ampak je treba iskati vzroke na drugem koncu: v pridobivanju dohodka. Osebnih dohodkov nam ne daje država, ne kakšna druga ustanova, temveč si lahko razdelimo samo toliko kot ustvarimo.

To načelo je povsem jasno zapisano tudi v naših samoupravnih aktih, saj lahko osebni dohodki naraščajo samo v skladu z dohodkom, kar z drugimi besedami pomeni, samo v skladu z vrednostjo našega dela, ki ga prizna družba na trgu. Pri tem dohodka ne moremo jemati kot izključno rezultat dela delavcev v temeljni organizaciji, temveč je dohodek družbena kategorija, saj pogoje za njegovo ustvarjanje dajejo tudi izobraževanje, zdravstvo, socialno varstvo, otroško varstvo in podobno. Zato višji osebni dohodki nedvomno zahtevajo manjše zadovoljevanje skupnih potreb in obratno.

Ne bo odveč, če pripomnimo, da si mora temeljna organizacija zagotoviti tudi sredstva za razširjeno reprodukcijo. Izdvajanje za razširjeno reprodukcijo namreč ne pomeni zmanjševanja osebnih dohodkov, temveč boljše osebne dohodke v prihodnosti.

SKLADNOST V DELITVI

Vsa nakazana vprašanja zahtevajo veliko mero skladnosti, trdnosti in stalnosti, tako da noben element v delitvi dohodka ni prizadet. Če pogledamo razmerja v delitvi dohodka na Brestu, potem lahko ugotovimo, da je delitev skladna s tem, da so v zadnjem obdobju hitreje naraščale družbene obveznosti, kar pa je razumljivo glede na to, da smo to področje porabe v preteklosti nekoliko preveč puščali ob strani.

V bistvu je torej vprašanje višjih osebnih dohodkov v doseganju večjega dohodka in s tem

večje mase za osebne dohodke. Ob tem pa se ne moremo ravno pohvaliti, saj analize za preteklo leto kažejo, da nas nekatere sorodne temeljne oziroma delovne organizacije precej prekašajo. Zato je treba bojevati bitko za večjo produktivnost, boljše izkorisťanje delovnega časa, boljšo organizacijo in večjo delovno disciplino.

PRIZADEVATI SI ZA VEČJI DOHODEK

Verjetno bi morala biti v temeljnih organizacijah Bresta ta trenutek veliko bolj prisotna ta plat osebnih dohodkov. To pomeni: kako pridobivati večji dohodek in s tem višje osebne dohodke. Seveda pa tudi ureditve druge platit pri razdeljevanju osebnih dohodkov po vloženem delu nikakor ne smemo pustiti ob strani.

Primerjalne analize z zelo uspešnimi sorodnimi delovnimi organizacijami nas opozarjajo na to vprašanje. Tudi stopicanje storilnosti na mestu dela luknjo v naši učinkovitosti. Prej smo pripravljeni posumiti v rezultate drugih kot da bi svoje dali pod drobnogled.

In ne samo zunanjji ukrepi, na primer ukrepi zveznega izvršnega sveta, temveč tudi naše lastno hotenje po večjem dohodku in po višjih osebnih dohodkih nas mora siliti v to, da storimo še korak naprej v naših prizadevanjih. Vsa ta vprašanja so nedvomno obsežna in sestavljena od — na primer velikosti serij pa do bržčas naše delovne discipline. Če se bomo resno lotili tega dela bodisi v strokovnih službah bodisi v proizvodnji, bomo že pol koraka naprej.

KATERI SISTEM?

Eden izmed elementov za doseganje višjega dohodka je tudi sistem nagrajevanja, ki pomeni razdelitev mase osebnih dohodkov med posameznike na osnovi

delovnega prispevka vsakega delavca. To pa ni nikakršno rutinsko opravilo, pač pa za zahtevno strokovno delo, občutljivo socialno-ekonomsko vprašanje ter zahtevno politično in samoupravno dejstvo. Zato tudi naša zakonodaja nalaga obveznost, da je vsak poseg v sistem nagrajevanja izpeljan z neposrednim odločanjem vseh delavcev.

Nedvomno je nagrajevanje delavcev tisto področje, ki je najbolj prekrito z najrazličnejšimi teoretički in še boli s prišepetalci in navijači tega ali onega sistema. Morda je tudi to eden izmed razlogov, da sistem naše analitične ocene visi na nitki. Najbrž drži, da smo z leti dozrevanja dosegli prav nasprotno in sicer to, da je analitična ocena lahno v staranju, česar pa verjetno ne smemo trditi za samo vsebinsko sistema. Morda ji gre očitek samo v toliko, da temelji bolj na lesarski smeri, kar je sicer razumljivo, ne pa vedno tudi sprejemljivo.

Primerjave med VZD I in analitično oceno so pokazale, da veliki razlik v končnem ovrednotenju delovnih področij ni, kar v bistvu pomeni, da smo vendarle imeli enoten sistem vrednotenja dela razen Jelke, ki je svoj sistem vrednotenja dela sprejela že pred združitvijo. Da bi odpravili pomanjkljivosti, ki so se pokazale z večletnim »prirejanjem« analitične ocene in tudi VZD I, sedaj v strokovnih krogih na podobo sindikata pripravljajo nov sistem — VZD II. Seveda bo morala strokovna služba svoj predlog preveriti v temeljiti razpravi vseh delavcev, saj vemo, da ta akt sprejemamo na referendumu.

ENOTEN SISTEM!

Z enotnim sistemom vrednotenja del, ki naj bi ga sprejele vse temeljne organizacije, mora biti na Brestu še naprej živo načelo, da vsak delavec Bresta dobri za približno enako delo približno enako plačilo. Poleg tega je enoten sistem vrednotenja tudi osnova za medsebojno urejanje dohodkovnih razmerij. V mislih imamo predvsem solidarnostno reševanje gospodarskih težav v temeljnih organizacijah (sanacije, pokrivanje izgub in pokrivanje skupne porabe).

Eden izmed razlogov za izmicanje analitične ocene je bil v tem, da so bili črtani najnižji razredi, ker je sindikalna lista določala najnižji osebni dohodek v višini 60 odstotkov povprečnega osebnega dohodka v gospodarstvu za preteklo leto, ustvarjeni dohodek pa ni dopuščal večje mase za osebne dohodke. Ta bojazen je živa tudi pri VZD II, če boljšimi rezultati ne dosežemo večjega dohodka.

Tudi sicer velja ugotovitev, da je za vsak prehod na novi sistem prevrednotenja delovnih nalog potrebna višja masa osebnih do-

Prostore stare tovarne ivernih plošč preurejamo za novo tovarno mineralnih plošč

hodkov, če nočemo, da bi bila katerakoli kategorija del prizadeta. Zato pa je treba najprej proučiti, ali smo sposobni ustvariti takšno maso osebnih dohodkov. Odgovor je: »da!« Od nas samih pa je odvisno, v kakšnem časovnem obdobju.

Drugi razlog, ki lahko slabo vpliva na novi sistem, je vprašanje normativov.

Predvsem bo treba rešiti vprašanje, ali naj bodo normativi predvsem funkcija planiranja ali naj bodo tudi elementi, ki sproti vpliva na oblikovanje cenikov. Prepogosto menjavane normativov in s tem cenikov je prav tako škodljivo kot tudi predolgo zadrževanje nerealnih normativov.

Sam sistem pa je potreben dopolniti tudi z drugimi oblikami nagrajevanja. Med njimi bi omenili nagrajevanje prihrankov pri materialu, za kar še nimamo izdelanih meril. Ravno tako je ne rešeno vprašanje nagrajevanja ob periodičnih obračunih glede na rezultate poslovanja temeljne organizacije. Takšna nagrajevanja seveda pridejo v poštov, da se odrazijo v večjem dohodku in s tem v večji masi za osebne dohodke.

V skupnih dejavnostih in v temeljnih organizacijah smo skušali za dela, ki niso povsem neposredno merljiva (režijska dela) uvesti ocenjevanje na osnovi načrtovanih nalog. Ta sistem doživila precej kritičnih ocen zaradi možnega subjektivnega vpliva. Zato bi ga bilo treba opredeliti z bolj natančnimi merili, čeprav smo takšne poskuse na Brestu že imeli. Vendar so tudi tedaj deževali kritike in so bila

merila opuščena. Tako je bila prodaja vezana na doseganje realisacije, vemo pa, da je največ dela ravno takrat, ko na trgu zaškrilpi. In tedaj se je seveda postavilo vprašanje, kako je mogoče, da je ob intenzivnejšem delu osebni dohodek manjši in obratno.

Za zaključek lahko ugotovimo, da sistemi nagrajevanja vselej doživljajo največ kritik, kar je sicer do neke mere razumljivo, saj gre za zelo občutljivo gospodarsko in tudi socialno področje, ki zadeva slehernega delavca. Pogrešamo pa ustvarjalnih predlogov, ki bodo resnično prispevali k razreševanju tega tako celovitega, zapletenega in pomembnega področja za večjo delovno učinkovitost, pa tudi za boljše počutje delavca in za dobre medsebojne odnose. Nedvomno ostaja nedodelanih še splet vprašanj, ki lahko z uspešno rešitvijo vplivajo tudi na naš osebni dohodek. Tudi naš Obzornik lahko postane ob tem pomembna oblika za sproščeno izmenjavo mnjen in verjetno bi jo kazalo izkoristiti.

In ne nazadnje lahko ugotovimo, da Brest, pa tudi še večje delovne organizacije od njega v lesni industriji nimajo ustreznih strokovnih služb, ki bi celovito razreševala vse sisteme nagrajevanja. Morda je temu vzrok občutljivost področja, morda pa manjšanje kadrov, morda pa prav nezdrave kritike. Tudi o teh vprašanjih velja posebej razmisljati.

D. Mlinar

○ gospodarjenju na Jelki

Da bi še izboljšali naše poslovanje, smo organizirali široko razpravo o gospodarjenju v prvem tromesečju. Poleg razprav v družbeno političnih organizacijah smo organizirali tudi temeljito reševanje gospodarskih težav v temeljnih organizacijah (sanacije, pokrivanje izgub in pokrivanje skupne porabe).

V razpravi je bilo ugotovljeno, da so obračuni izdelani prepozno in da pred njihovim sprejemanjem ni moč organizirati kvali-

tetne razprave. Ocenjeno je, da poslovanje ni bilo moteno, proizvodnja pa je bila skladna z nacrtom. Velike težave predstavlja premajhna prodaja, zato naj TOZD Prodaja izdelka program ukrepa za zmanjšanje zaloga iz Jelkine proizvodnje.

Evidence o zalogah in prodaji izdelkov še vedno niso zadovoljive (še vedno prihaja do zamenjav med izdelki ZALE, ki jih izdeluje TOZD Pohištvo in Jelka). Jelka maj ima v prihodnje svoj proizvodni program, obenem pa je treba pripraviti rezervni program.

Sistem nagrajevanja ni dovolj spodbuden za doseganje večjega dohodka. Zato se je izoblikoval predlog, naj bi spremenili samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za pridobivanje in razporejanje dohodka tako, da se določijo razmerja med dohodkom in sredstvi za osebne dohodke, sredstvi za inovacije, sredstvi za minutno delo in druge kategorije. Po tromesečjih pa bi moral biti izdelan poračun.

Izvršilni odbor sindikata je razpravljal predvsem o delovni disciplini. Čeprav je bilo v razpravah ugotovljeno, da je delovna disciplina boljša, je izvršilni odbor opozoril, da jo nekateri posamezniki še vedno kršijo.

J. Opeka

S sprejema Titove šafete pred Brestom

Splet nalog

(Nadaljevanje s 1. strani)

IX. OBVEŠČANJE

Klub številnim oblikam obveščanja in obilici informacij ugotavljam, da je obveščanje pre malo učinkovito in da je pre malo trdnih osnov za samoupravno odločanje. Premalo se zavedamo, da so neposredne informacije (govorjena beseda) najbolj učinkovite in prav kvalitetni takšnih informacij posvečamo pre malo pozornosti. Hkrati pa pomenijo take oblike obveščanja možnost za ugotavljanje stališč delavcev do posameznih vprašanj in za povratne informacije.

Naloge:

1. Zaostrišti je potrebno odgovornost delavcev, ki posredujejo informacije in ki so po ustreznih zakonskih predpisih dolžni posredovati informacije.

2. Skrbneje moramo pripravljati informacije za organe upravljanja (selekcioniranje gradiva, predlogi v inačicah, preprostost in razumljivost).

3. Preveriti je treba učinkovitost in primernost organiziranja

sindikalnih (informativnih) skupin in zagotoviti kvalitetne neposredne informacije.

4. Izdelati moramo sistem povratnih informacij.

X. DELOVNA DISCIPLINA

Eden izmed razlogov za manjšo produktivnost dela je tudi po manjšljiva delovna disciplina, ki se kaže v velikem številu bolniškega staleža, podaljševanju odmorov, neopravičenem zapuščanju dela in podobno.

Naloge:

1. Postriti moramo delovno disciplino v formalnem, pa tudi v vsebinskem pogledu.

2. Preprečevati je treba nezdrave pojave v medsebojnih odnosih, ki rušijo enotna prizadevanja za disciplino in učinkovitejše delo ter krepite zaupanje v kadru (na primer preprečevati »mojstrsko mentalitet»).

3. Za red in disciplino je potrebno zaostrišti odgovornost predvsem pri vodilnih in vodstvenih delavcih.

Nekaj zanimivih primerjav

Težave, ki se pojavljajo ob primerjavi naših rezultatov s sorodnimi temeljnimi organizacijami, so predvsem v tem, da so ti podatki na voljo še takrat, ko je konec poslovnega leta že precej oddaljen. Zato je tudi ta sestavek prišel v naše glasilo nekoliko pozno.

Ogledali smo si podatke o poslovanju slovenske lesne industrije v letu 1978 ter primerjali Brest z dyanajstimi delovnimi organizacijami, ki so imele lani nad 200 milijonov dinarjev dohodka in s povprečjem lesne industrije.

Če pogledamo dohodek na delavca kot enega izmed najvažnejših kazalcev, vidimo, da je Brest s 185.629 dinarji na delavca nekoliko nad povprečjem lesne industrije, ki ima 181.894 dinarjev na delavca. Med primerjanimi delovnimi organizacijami je Brest na sedmem mestu od dyanajstih.

Ustvarjeni dohodek na zaposlenega zato tudi ne dopušča, da bi bila delitev kaj dosti različna od povprečja lesne industrije. Tako je čisti dohodek na delavca na povprečju lesne industrije, ob nekoliko nižjih osebnih dohodkih in skupni porabi na delavca pa je akumulacija nekoliko nad povprečjem. Isto velja tudi za primerjave z večjimi delovnimi organizacijami, kjer je večina kazalcev okrog šestega mesta. Pomen je vsekakor primer Alpresa, kjer je dohodek na delavca izredno visok, zato pa so lahko vse oblike porabe in akumulacija nadpovprečne.

Ker so delovne organizacije po organizacijski sestavi precej različne, je vsekakor boljša primerjava s sorodnimi temeljnimi organizacijami. Za primerjave smo uporabili podatke SOZD Slovenijales, ki so bili na voljo.

TOZD Pohištvo smo primerjali z Alplesom — TOZD Tovarna pohištva, s Savinjo — TOZD Pohištvo Celje, s Tovarno pohištva Brežice, LIP Idrija — TOZD Pohištvo in s celotno proizvodnjo Slovenijalesa. Dohodek na delavca v TOZD Pohištvo je nad povprečjem in ga prekaša edino Alples, vendar pa za skoraj še enkrat več. Izločena sredstva za skupno in splošno porabo so sorazmerne z dohodkom, tako da zaporedje pri čistem dohodku in pri amortizaciji nad predpisano stopnjo na delavca ostane med primerjanimi temeljnimi organizacijami nespremenjeno. Za delitev čistega dohodka je značilno, da imamo osebne dohodke na delavca manjše od povprečja, pač pa TOZD izloča več za stanovanjski prispevek (zaradi večje stopnje) in za skupno porabo (zaradi pokrivanja dvakratnega zneska za topli obrok). Tako lahko ocenimo lansko poslovanje TOZD Pohištvo kot nadpovprečno, vendar ima Alples še enkrat boljše rezultate.

TOZD Masiva smo primerjali z LIP Radomlje, s KLI Logatec —

TOZD Drobno pohištvo in s Stolarno Dobrepolje. Ta primerjava je sicer nekoliko vprašljiva, ker je bilo za lansko leto v poslovnom rezultatu prikazano tudi tapetništvo. Ne glede na to, velja skoraj za vse primerjane temeljne organizacije, da pri dohodku in delitvi dohodka zaostajajo za povprečjem proizvodnje Slovenijalesa. Nekoliko boljše rezultate dosegla LIP Radomlje, sledi KLI Logatec, Stolarna Dobrepolje in TOZD Masiva pa sta približno enaki.

TOZD Žagalcica smo primerjali z žagami v KLI Logatec, Lesonitu Ilirska Bistrica, Svea Begunje in LIP Idrija. Kot je videti iz kazalcev, so žage nad povprečjem proizvodnje, s tem, da ima manjši dohodek na zaposlenega od TOZD Žagalcica samo še Lesonit. To je razumljivo, saj je v sklopu temeljne organizacije tudi stolarna, ki zaradi izvozne usmerjenosti zmanjšuje dohodek. Tudi za delitev dohodka velja prejšnja ugotovitev.

TOZD Gaber smo primerjali s Sveo Zagorje — TOZD Pohištvo.

Rezultati so boljši tako od primerjane temeljne organizacije kot tudi od povprečja Bresta in povprečja proizvodnje v Slovenijalesu.

Da bi imeli čim bolj realno primerjavo, smo za TOZD Jelka združevali TOZD Žage in TOZD Pohištvo v Alplesu ter v LIP Idrija. Kazalci povedo, da sta LIP Idrija in Jelka približno enaki in tudi v okvirih povprečja. Zopet je daleč najboljši Alples, ki ima še enkrat boljše rezultate.

Za TOZD Iverko nismo imeli primerjalnih podatkov.

Če naj sklenemo, vidimo, da so naše temeljne organizacije po rezultatih približno enake sorodnim temeljnim organizacijam oziroma v nekaterih primerih nekaj boljše. To velja tudi za delitev dohodka, s tem, da so osebni dohodki nekoliko pod povprečjem, sta pa zato višja stanovanjski prispevki na delavca in sklad skupne porabe.

Moramo pa letos še veliko storiti, da bomo dosegli boljše rezultate, kar bo omogočilo višje osebne dohodke, pa tudi večjo akumulacijo.

P. Oblak

Vrsta novosti

Z LETOŠNJEGA SEJMA V KÖLNU

V Kölnu vsako leto prirejajo mednarodni sejem orodij in materialov za pohištvo in notranjo opremo stavb ter strojev in surovin za tapetniško industrijo.

Na letošnjem sejmu je razstavljal 825 razstavljalcev iz 31 držav, izmed katerih je bilo kar 476 proizvajalcev iz Zahodne Nemčije. Najmočneje so bile zastopane države evropske gospodarske skupnosti. Proizvajalci so razstavljali na 75.000 kvadratnih metrih razstavne površine. Poleg sejma so v konferenčni dvorani razpravljali tudi o vprašanjih svetovne lesno predelovalne industrije. Zanimanje za obisk sejma je vedno veliko saj ga je lani obiskalo okrog 35.000 poslovnih ljudi iz 71 držav.

Sejemske prostorje je razdeljen po skupinah materialov na

- surovine, polizdelke in izdelke za lesno industrijo;
- različne izdelke iz železa in umetnih snovi;
- strojne naprave, polizdelke in materiale za tapetništvo;
- surovine, polizdelke in materiale za notranjo opremo;
- materiale za površinsko obravo kot so laminati, folije,

furnirji, blago, lepilo in podobno. Najbolj so me zanimala negorljiva gradiva, saj je dobro deveti, kakšno je stanje na zahodnem tržišču. Teh gradiv je zelo veliko, vendar so to v glavnem lesnočmentne plošče, modificirane vezne plošče in plošče iz umetnih snovi. Plošče iz takšnih surovin kot so naše, je razstavljal samo en proizvajalec.

Zelo velika pa je bila izbira furnirjev, laminatov, folij in drugih materialov. Imam občutek, da že prevladujejo laminati in folije, ne pa furnir kot do sedaj. Mnogo proizvajalcev je razstavljalo tudi težko vnetljive obloge, ki so v svetu čedalje bolj iskane. Na sejmu so dajali samo informativne prospekte, obširnejša gradiva pa je moč dobiti šele kasneje v samih tovarnah. Iskal sem prospekte predelnih sten, oblog in spuščenih stropov. Dobil sem precej prospektne gradiva, tako da bomo imeli sedaj precej boljši pregled nad evropsko industrijo ognje odpornih plošč.

Sejem je bil zelo zanimiv in na njem je lahko vsakdo našel dovolj zanimivosti za svoje delo v industriji.

D. Mikš

Novi proizvodni prostori v TOZD GABER

SLAVNOSTNO OB LETOŠNJIH JUBILEIJIH

SVEČANA SEJA OBČINSKE KONFERENCE ZK

25. maja je bila v Cerknici svečana seja občinske konference Zveze komunistov Slovenije, ki je bila posvečena rojstnemu dnevu tovariša Titu ter 60-letnici Komunistične partije Jugoslavije, SKOJ in revolucionarnih sindikatov.

Slavnostni govornik je bil Tone Krašovec, član centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije. V svojem govoru je izčrpno orisal razvoj predvojnega delavskega in revolucionarnega gibanja na Notranjskem ter zlasti najpomembnejše faze tega burnega razvoja. Pri tem se je posebej zaustavil ob prvih volitvah v Loški dolini 1919. leta, revolucionarnem vrenju v tem dohodu, razvoju delavskega gibanja, prvih stavkah, delu delavskih društev in organizacijski povezanosti naprednih kmetrov in delavcev.

Izčrpno je prikazal tudi drugo fazo te revolucionarne poti, zlasti vlogo Komunistične partije in njene prve celice v Loški dolini v pripravah na revolucijo in narodnoosvobodilni boj. Ta pomembna vloga se kaže tudi v dejству, da je bilo na našem področju 6 španskih borcev, 7 narodnih herojev, 78 nosilcev Spomenice 1941, da je 500 ljudi odšlo v partizane... Orisal je tudi vlogo tedanjih pomembnih notranjskih partijskih aktivistov. (tovariši Popit-Jokl, Novak-Očka, Janez Hribar, Strle-Nino in številni drugi).

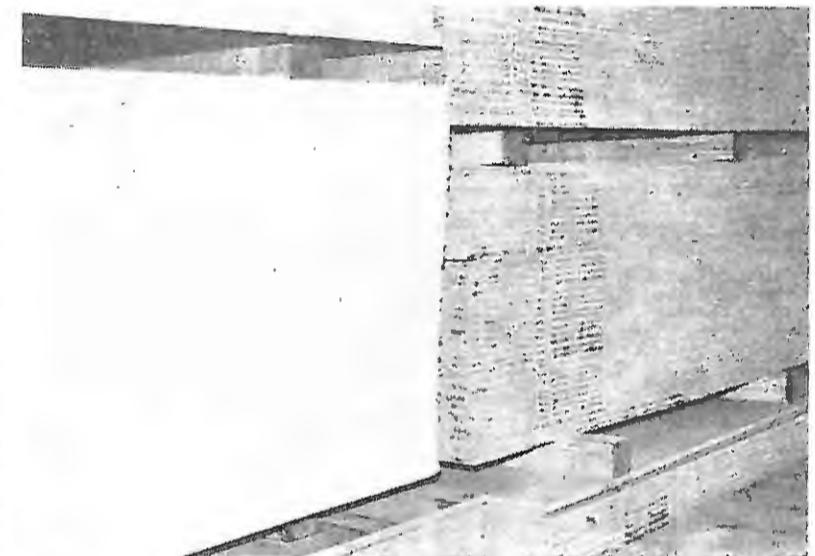
Ko je na kratko prikazal povojno gospodarsko in družbeno preobrazbo Notranjske, je posebej poudaril sedanje naloge komunistov zlasti pri stabilizaciji gospodarstva in krepliti samoupravljanja.

Zatem je sekretar občinske konference Jože Frank podelil članske izkaznice in spominska knjižna darila novo sprejetim članom Zveze komunistov (v zadnjih mesecih jih je bilo sprejetih 43) ter potrdila slušateljem občinske večerne politične šole.

S svečane seje so tovarišu Titu poslali pozdravno pismo z iskrenimi najboljšimi željami ob njegovem rojstnem dnevu.

V drugem delu seje je bil še kulturni program, v katerem so sodelovali recitatorji Kulturnega društva iz Cerknice in moški pevski zbor Tabor.

B. Levec

Skladišče ivernih plošč

O razvoju lesarstva

S SEJE NA SPLOŠNEM ZDRUŽENJU LES

Ceprav je bil dnevni red seje izvršilnega odbora splošnega združenja »Les« precej obširen, bi se omejil samo na dve temi in sicer na osnutek predloga lesarskih poklicev in osnutek smernic za razvoj lesarstva v Sloveniji v obdobju 1981–1985.

Osnutek predloga lesarskih poklicev je tesno povezan s preobrazbo vzgoje in izobraževanja oziroma z usmerjenim izobraževanjem in zato vnaša številne novosti. Vendar se je že pri osnutku pokazalo, da manjkajo nekateri poklici; na primer tapetnik, steklar... Druga vprašljiva zadeva je v tem, da osnutek ukinja stare nazive kot je mizar in izvoza ime lesar, kar pa lahko pri odločanju mladine za različne poklice slabovpliva. Vsa ta vprašanja bo treba razrešiti še med javno razpravo, ko bo potrebno tudi pri nas kaj več reči o tem.

V smernicah za razvoj slovenskega lesarstva v obdobju 1981–1985 so predvidene naslednje povprečne letne stopnje rasti:

- žagan les vseh vrst
- slepi furnir
- plemeniti furnir
- neoplemenitene gradbene vezane plošče
- neoplemenitene iverne plošče
- oplemenitene plošče vseh vrst
- impregnacija lesa
- proizvodnja lesenega pohištva
- proizvodnja lesene embalaže
- proizvodnja elementov za gradbeništvo

- 1 do 1,5 odstotka,
do 2 odstotka,
8,4 odstotka
- 4 odstotke,
4 odstotke,
6 odstotke,
- 7 odstotkov,
- 5 odstotkov.

Vsekakor so te rasti manjše kot so želje posameznih temeljnih organizacij. Za nas je zanimiva proizvodnja lesenega pohištva, kjer je stopnja rasti prav gotovo manjša kot bi želele vse proizvajalke pohištva. Glede na sedanje stanje na trgu in upoštevajoč, da ostane delež izvoza pohištva vsaj nespremenjen, pa je ta stopnja stvarna. Možnosti za dotok hladovine iz slovenskih gozdov je zelo omejila tudi stopnjo rasti v proizvodnji žaganega lesa. To seveda ne pomeni, da posamezna temeljna organizacija ne bo lahko povečala proizvodnje tudi za več, vendar bo potrebno še dosti dogovarjanja, če hočemo, da bomo v prihodnjem petletnem obdobju povečali kapacitete lesne industrije.

P. Oblak

Novost v proizvodnji pohištva

Po skoraj enoletnih pripravah je ob koncu maja prišla iz proizvodnje prva serija programa Katarina WH. Oznaka WH pomeni, da so elementi izdelani v wenge furnirju s hrastovo izvedbo. Program Katarina WH predstavlja pravzaprav razvoj opuščenega programa Katarina V v estetskem, pa tudi v funkcionalnem smislu.

Bistvene novosti novega programa, ki ga lahko delimo v omarasto-regalski in spalnični del, so:

— uvedba novih elementov kot so zaključni element in kotni elementi pri omarastem delu ter celotni spalnični sestav;

— uvedba okrasnih letev, ki jih vstavljamo med posamezne elemente; letve so iz masivnega ramiranega lesa;

— uvedba novih ročajev, ki so tudi iz masivnega ramiranega lesa;

— uvedba zaključnih stranic, ki jih dodajamo sestavom na obeh straneh, razen tedaj, če uporabljamo zaključni element;

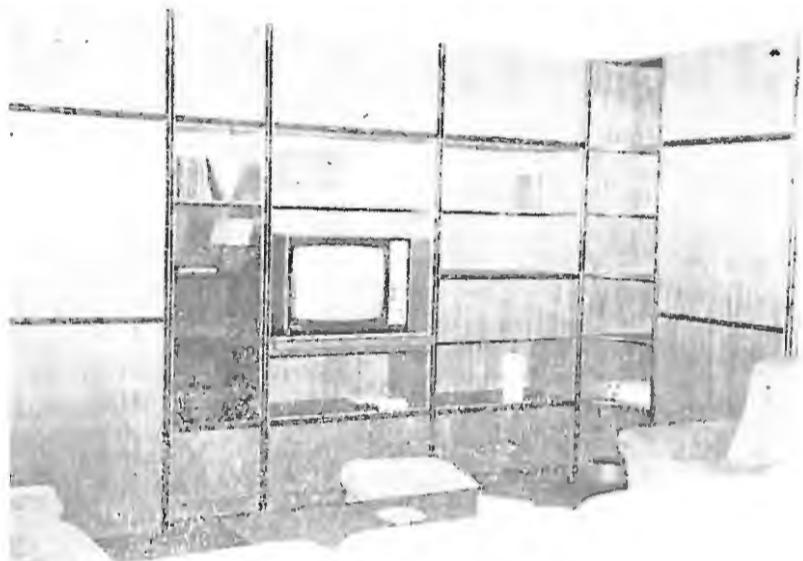
— uvedba novega WH lepljenega furnirja.

Novost je tudi širinski raztes elementov in izračun širine posameznega sestava. Elementi imajo naslednje širine: 912 milimetrov, 462 milimetrov, 2034 milimetrov pri mostnem elementu, 24 milimetrov pri markantni letvi in 17 milimetrov pri zaključni stranici. Tako si izračunamo širino željene sestava s proprostim računu

višin in sicer 2362 milimetrov pri postaviti elementov omaraste ga dela z nastavki, 1870 milimetrov pri omarastih elementih brez nastavkov, 1167 milimetrov pri spalničnih elementih z nastavki in 680 milimetrov pri spalničnih elementih brez nastavkov.

Kot smo že rekli, je iz proizvodnje prva serija, ki jo sestavljajo elementi omarasto-regalskega dela, v proizvodnji pa je tudi druga serija, ki jo tvorijo elementi spalničnega dela.

Med pripravami proizvodnje je bil izdelan tudi del načrtovanega propagandnega gradiva. Posnet in tudi že prikazan je bil televizijski reklamni film o programu, izdelana so navodila za prodajo, izdelane so skice elementov, v tisku je tudi prospekt. Prodajna služba je zadolžila naše predstavnike, da zagotovijo v trgovinah čim več postavitev novega programa. Potrošniku oziroma trgovini priznavamo povračilo stroškov montaže v višini 3 odstotkov vrednosti kupljenega blaga. Se bi lahko našteval vrsto akcij in drobcev, ki tvorijo celoto. To pač spremlja pojav novega iz

Ena izmed izedenk programa KATARINA WH

nom: skupna dolžina sestava je dolžina vseh elementov plus število okrasnih letev kрат 24 milimetrov plus število zaključnih stranic kрат 17 milimetrov.

Program Katarina WH daje možnost za kombiniranje štirih

delka na tržišču. Verjetno vsi nestrpo pričakujemo odziv potrošnikov na našo Katarino WH, prepričan pa sem, da smo pravilno ocenili potrošnikov okus ter njegove potrebe in zahteve.

V. Harmel

SLOVENŠČINA V JAVNI RABI

Ljubljanski Dnevnik je 5. maja (upravičeno) vščipnil naše glasilo, češ, da v sestavkih, namenjenih delavcem, uporabljamo tujke in preprostim bralcem nerazumljive ekonomske izraze. To številko Dnevnika sem prebral posebej pazljivo, pregledal še nekatere časopise in revije, ki so bile pri roki, prelistal neko delegatsko gradivo in se spomnil številnih popisanih papirjev, ki pridejo človeku v roke v vsakdanjem življenju in pri delu. In se zgrozil...

Kako človek ob vseh teh jezikovnih grehih, ki ga neprestano oblikuje in prelivajo, otopi! Postopoma smo sredi lepega in čistega slovenskega jezika izoblikovali povsem nov jezik, ki marsikomu pomeni pravzaprav edino obliko medčloveškega občevanja.

V našem glasilu bomo pričeli z novo stalno rubriko — »Slovenščina v javni rabi.« Najprej nameravamo splošnejše spregovoriti o nekaterih sedanjih pojavitih v slovenščini, kasneje o poglavitnih slabostih in napakah v »družbeno-političnem in samoupravnem« ter v »poslovнем« jeziku in nato v vsaki številki ob primerih iz neposrednega življenja opozarjati na najpogosteje in najbolj očitne napake pri našem pisnem izražanju. Seveda to ne bo ponavljanje osnovnošolske slovenščine (raba ločil, velika začetnica in podobno), ampak spopadanje z najbolj bolečimi (ne)jezikovnimi pojavi.

K sodelovanju vabimo prav vse bralce. Opozarjajte nas na najbolj kričeče primere jezikovnega pačenja, sprašujte nas za nasvet! Če ne bomo mogli odgovoriti sami, bomo poiskali moč pri ustreznih ustanovah in posameznikih.

Jezik se tudi v našem glasilu (podobno kot v drugih časopisih, revijah in knjigah — zlasti strokovnih) ne bo kar čez noč kaj prida spremenil, saj tudi lektor, zlasti v časovni stiski, ne zmora popraviti vsega, ampak le najnajnejše. Gre nam predvsem za to, da bi se pri sleherniku oblikovala in krepila zavest, da je čistost materinega jezika pomemben del človekove narodne zavesti.

Urednik

Nekoliko zapoznel posnetek z Zagrebškega velesejma

Skandinavski sejem pohištva

Tudi letos smo si ogledali tradicionalni sejem pohištva; bil je v Kopenhagnu med 2. in 6. majem. To je pregled pohištvenih dosežkov izključno severnih dežel — Danske, Švedske, Norveške, Finske in Islandije. Na tem sejmu je bila letos tudi razstava pohištva iz dežel, ki želijo trgovati s Skandinavci. Mednje sodi tudi Jugoslavija, ki je v okviru Slovenijalesa, Exportdrva in Lesnine prikazala izdelke naše pohištvene industrije, predvsem izdelke iz masivne borovine, jedilnice, posteljne končnice. V sklopu Slovenijalesa smo razstavljali tudi mi in sicer hišni bar iz Tovarne pohištva Jelka, ki ga je že doslej kupoval danski kupec Linde.

Na večjem delu razstavnega prostora je bilo pohištvo iz masivnega lesa, saj le redko kot osnovno surovino uporabljajo kaj drugega. Pohištvene elemente iz iverk smatrajo za stvar preteklosti in jih zvezčine uporabljajo le za otroško pohištvo.

Tudi letos prevladuje masivni bor, pa tudi masivni teak je še vedno priljubljen. Torej ni treba posebej poudarjati, da se kot osnovna elementa pojavitata funkcionalnost kosovnega pohištva in udobnost sedežnih garnitur.

Večina razstavljenih izdelkov je oblikovana tako, da nimajo resnejših tekmecev v svetu, kar zadeva oblikovanje, dognanost, izdelavo in površinsko obdelavo. Vse je kot ulito, saj so vsi vogali

in robovi na mizah, stolih in omarah mehko zaobljeni in seveda kvalitetno obdelani.

Prikazan je bil cel niz stolov iz ukrivljenega vezanega lesa in iz masivnega lesa iglavcev. Plastike in kovin je zelo malo.

Tudi mize so masivne; bodisi podnožja bodisi plošče. Plošče imajo v glavnem masivni okvir, sredina pa je okrašena s keramičnimi ploščami, kar jim daje estetski in uporaben videz.

Pri vseh sedežnih garniturah je cututti skrb za ugobnost. Za tapeciranje le-teh uporabljajo pretežno mehko usnje, žamet in tvrd. Malo je bilo prikazanega omarastega pohištva, pa še tisto, kar ga je bilo, predstavlja sklop malih zložljivih omaric bodisi v višino ali v poljubno širino.

Precej je bilo sestavljivih elementov, katerih montaža je izredno preprosta in hitra. To preprostost in praktičnost smo videli tudi pri ogledu velike trgovine pohištva in notranje opreme IKEA.

Trgovina je v bistvu samoposrednica, kjer si sam izbiraš med razstavljenimi izdelki, ki so zvezčine demontažni; zato ni težav s prevozom. Cene so izredno nizke, zato za našo proizvodnjo niso spodbudne.

V glavnem je opaziti, da sodobni nagli živiljenjski utrip človeka utruja, zato si želi umirjene domačnosti, ki jo znajo pričarati Skandinavci s svojimi sedanjimi oblikovalnimi rešitvami.

A. Čenčur

Novice iz Gabra

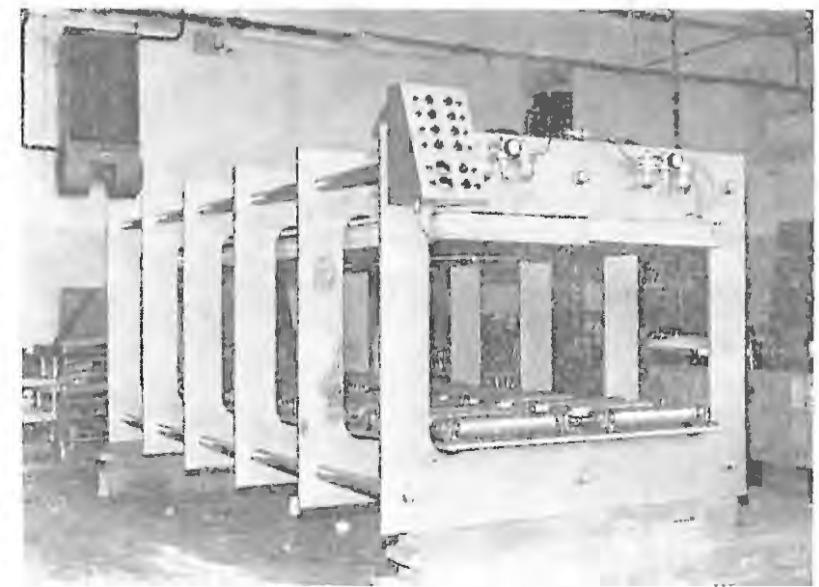
V GABRU je 20. aprila uspešno stekla akcija o zbiranju prostovoljnih prispevkov za prebivalce Črne gore, ki jih je prizadel potres. Odziv je bil izredno velik. Čeprav so nekateri delavci prispevali že drugod, so zbrali 13.640 dinarjev, od tega 9.540 v denarju, za 4100 dinarjev pa je bilo obveznic. To vsekakor ni malo za 140-članski kolektiv.

26. aprila je bila v GABRUjava na razprava, na kateri smo razpravljali o periodičnem obračunu. Ker je bilo poslovanje zelo uspešno v primerjavi s prejšnjim letom, pa tudi v primerjavi z drugimi temeljnimi organizacijami ni bilo večjih pripomb. Iz tega je moč sklepati, da je kolektiv s poslovanjem zadovoljen in si želi še takih uspehov.

Razprodaja poškodovanih kuhinjskih elementov in elemen-

tov izven programa ni več na Marofu pri Cerknici, ampak v Starem trgu v Hacetovem skedenju poleg gasilskega doma. Je pa še vedno ob torkih, čeprav bi bilo ugodnejše kakšen drugi dan, tako da bi prišli na svoj račun tudi kupci s parnimi registrskimi številkami. Upajmo, da se bo tega delavskega sveta kaj kmalu spomnil in določil ustreznnejši dan za razprodajo.

F. Gruden

Stiskalnica, izdelana na Brestu za lastne potrebe

Vroči jubilanti

Ko je temeljna organizacija JELKA dala pobudo za spremembodo določil, ki urejajo »jubilantske nagrade«, verjetno ni pričakovala, da bo s svojim predlogom sprožila pravi »vroči val«, ki se je imenito skladal z vročimi majskimi dnevi.

JELKA je predlagala, da bi spremeniли dosedanja določila samoupravnega splošnega akta, ki ureja pogoje za izplačila nagrad za delovne jubileje. Sedanji pogoj je, da je delavec delal v BRESTU deset, dvajset ali trideset let nepretrgom (z dopustnimi izjemami). Zadeva je urejena v aktu o skupnih osnovah in merilih, ki so jih sprejele vse temeljne organizacije.

Po novem predlogu naj bi pogoju za pridobitev nagrade veljala vsa delovna doba, ne glede na to, v kateri delovni organizaciji je delavec delal, ali pa naj bi vsaka temeljna organizacija čisto po svoje uredila to obliko nagrjevanja za »minulo delo«.

Po sklepu skupnega delavskega sveta so predlog pretebale vse temeljne organizacije in skupne dejavnosti in o tem zavzeli različna stališča. Takole je bilo: štiri temeljne organizacije so za spremembodo, po kateri naj se všečva celotna delovna doba, tri so proti vsaki spremembi, ena temeljna organizacija in skupne dejavnosti pa se niso izjasnile.

Zagovorniki sprememb poudarjajo, da moramo upoštevati družbenost dohodka in da je družbo kot celoto ni pomembno, kje je posameznik opravljal svoje delo. Dodajajo še, da je tako pojmovanje pravilno, saj razbija ozko podjetniško oziroma lokalistično pojmovanje.

Nasprotniki sprememb pa z enako vnemo dokazujojo, da je nagrada za delovni jubilej v delovni organizaciji edina oblika nagrjevanja za zvestobo delovni organizaciji, da naj tisti, ki so delali drugod, dobijo iz tistega dela tudi plačilo in da je celotna delovna doba že nagrajena s posebnim »dodatkom za delovno dobo«. Pri tem pa se dodajajo, da je konec solidarnosti za takšna izplačila, če menijo v drugih temeljnih organizacijah drugače urediti omenjena določila.

Ker je zadeva urejena v skupnih osnovah in merilih, je delavski svet delovne organizacije prek razprave pozval na strpnost in opozoril, da to vendar ne živiljenjsko odločilnina zadeva. Pretehal je obe možnosti in na koncu sprelj sklep, o katerem naj se obvesti vse temeljne organizacije, ki so za predlagano spremembodo. Le-te naj se na podlagi podrobne obrazložitve stanja same odločijo, ali bodo svoje stališče za spremembodo umaknile ali pa vztrajajo pri predlogu in s tem zahtevajo uvedbo usklajevalnega postopka v skladu z določili samoupravnega sporazuma o zdržitvi v delovno organizacijo.

Z. Zubukovec

Priloga: OBZORNIK ZA OBČANE

Informacija

O STANJU NALOŽB IN SREDSTEV ZA URESNIČITEV PROGRAMA IZGRADNJE ŠOLSKIH PROSTOROV IN TELOVADNIC NA OSNOVI SAMO-

I. UVOD

Na osnovi referendumu o samoprispevku občanov šestih krajevnih skupnosti Cerknica, Rakek, Grahovo, Begunje, Nova vas in Cajnarje-Žilce ter samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev gospodarstva v občini Cerknica smo začeli zbirati sredstva za izgradnjo šolskih objektov in telovadnic v omenjenih krajevnih skupnostih.

Sredstva iz samoprispevka se zbirajo za obdobje od 1. 7. 1975 do 30. 6. 1980 in sredstva gospodarstva po zaključnih računih od leta 1975 do vključno leta 1982.

Gradbeni odbor je za nemoteno in usklajeno delo izmed svojih članov imenoval več komisij: tehnično, finančno in komisijo za samoupravno sporazumevanje s temeljnimi organizacijami. Vsaka komisija je opravljala naloge s svojega področja ter poročala in usklajevala svoje delo na skupnih sejah gradbenega odbora. Potrebno je omeniti, da je gradbeni odbor sestavljen tako, da so v njem zastopani člani vseh krajevnih skupnosti, v katerih je predvidena izgradnja.

Na kratko povzemamo dosedanje delo komisij.

— **tehnična komisija** je v skladu s programom izgradnje pripravila strokovno tehnično dokumentacijo, opravila licitacijo za izgradnjo objektov v krajevni skupnosti Cerknica, opravljala nadzor nad gradnjino in skupaj s finančno komisijo sestavila predlog gradbene pogodbe z izvajalcem;

— **finančna komisija** je sproti spremilala dotok sredstev, sodelovala pri finančnih načrtih za izgradnjo objektov v krajevni skupnosti Cerknica, urejala finančno delo s strokovnimi službami izobraževalne skupnosti pri pripravi finančne dokumentacije;

— **komisija za samoupravno sporazumevanje z združenim delom** je pripravila predlog samoupravnega sporazuma o solidarnostnem financiraju in ga skupaj s socialistično zvezo uveljavila v temeljnih organizacijah.

Pri tem je komisija v skladu s planskimi dokumenti občinskega razvoja v juniju 1976. leta sporazum vključila v celotni paket samoupravnih sporazumov za sprejem v združenem delu. Do sedaj so sporazum podpisale vse temeljne organizacije v občini, razen v krajevni skupnosti Loška dolina.

II. PREDRAČUNSKA VREDNOST NALOŽB

Marca 1977. leta je gradbeni odbor pripravil poročilo o poteku naložbenih del in o novem vrednotenju naložb glede na novo ocenitev zaradi naraščanja cen v gradbeništvu ter storitev. Poročilo je bilo posredovano občinski skupščini, družbenopolitičnim organizacijam v občini ter prek internih glasil tudi občanom — združenalcem sredstev.

Kljub temu zaradi boljše obveščenosti ne bo odveč, če ponovimo predračunsko vrednost naložbe, ki je bila objavljena ob razpisu referendumu in novo predračunsko vrednost, ki jo je okvirno opredelil gradbeni odbor na osnovi predvidene rasti cen oziroma stroškov v gradbeništву in v storitvenih dejavnostih.

a) Predračunska vrednost naložbe

	v 000 din
Izgradnja osmih učilnic in telovadnic v Cerknici	11.940
Izgradnja učilnic in obnovitev doma TVD Partizan v Novi vasi	8.380
Izgradnja 4 učilnic, večnamenskega prostora in adapt. telovadnice na Rakeku	4.650
Izgradnja telovadnice v Grahovem	1.280
Adaptacija prostorov za telovadnico in ureditev kanalizacije v Begunjah	550
Izdelava invest.-tehnične dok. ter komunalna ureditev zemljišč	9.200
Skupaj:	36.000
Za porast stroškov	26.600
	23.000
	10.300
	9.700
	1.500
	—
	71.100

Tako zaporedje pomeni hkrati tudi ustrejni vrstni red naložb, ki je bil sprejet z referendumom.

Predračunska vrednost, ki je bila opredeljena z referendumom, je znašala 36 milijonov dinarjev in je bila izdelana pod močnim vtišom stabilizacijskih prizdevanj.

Prav tako so bile v predračunski vrednosti upoštevane cene za čas, v katerem je bil referendum, kar pomeni, da ni bilo upoštevanih podražitev in obresti od najemanja premostitvenih kreditov. Najeti krediti pa omogočajo hitrejšo izgradnjo, delno paralizirajo porast cen gradbenih storitev, seveda pa hkrati povečujejo predračunsko vrednost.

Nadzorni organ je ob zaključku del pregledal in potrdil celotno gradbeno knjigo, obračun rezilskih del pa so vodili z vpisi v gradbeni dnevnik.

Delovne organizacije so do konca leta 1978 vplačale po samoupravnem sporazumu naslednja sredstva:

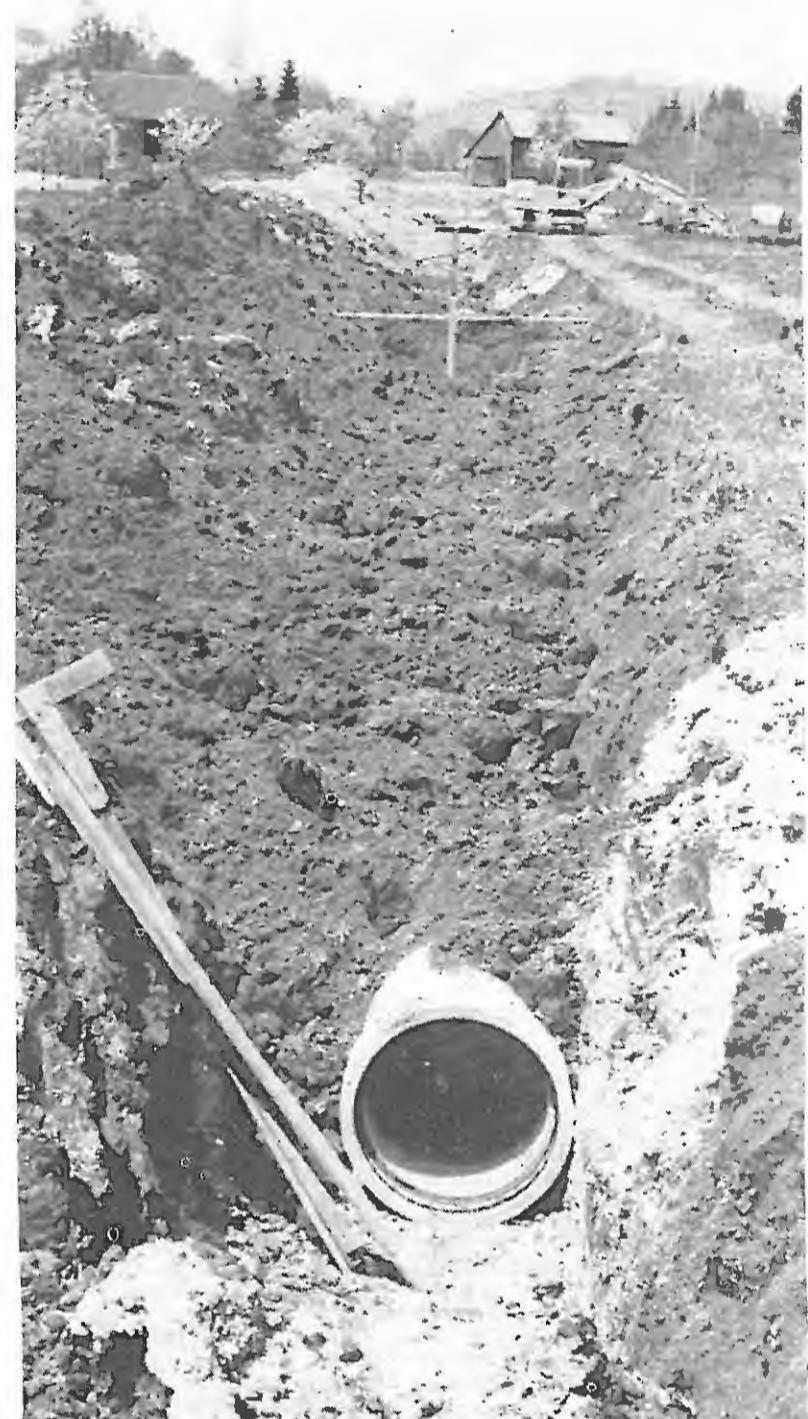
	v 000 din
1. Sredstva iz samoprispevka občanov	20.719
2. Sredstva po sporazumu iz gospodarstva	2.321
3. Sredstva izobraževalne skupnosti občine Cerknica	200
4. Sredstva osnovne šole Cerknica	295
Skupaj:	23.535

	v 000 din
1. Brest Cerknica	818
2. Gradišče Cerknica	38
3. Kartomazna tovarna Rakek	65
4. Transavto Marof	31
5. Gramex Nova vas	25
6. Kovind Unec	20
7. Nanos Rakek	—
Skupaj:	997
Po zaklj. rač. 1976	1.261
Po zaklj. rač. 1977	63
Akont. 1978	—
Skupaj	2.321

Opomba: V okviru Bresta so vplačevalne sredstva Tovarna pohištva Cerknica, Tovarna pohištva Martinjak in Iverka Cerknica.

Iz pregleda je očitno videti, da več delovnih oziroma temeljnih organizacij ni poravnalo svojih obveznosti v določenih rokih.

	v 000 din
1. Blagovni kredit izvajalca del Gradenj iz Postojne za izgradnjo telovadnice	2.000
2. Blagovni kredit izvajalca del Gradenj iz Postojne za izgradnjo učilnic	7.500
(Konec na naslednji strani)	

Informacija Naši občani so za solidarnost

(Nadaljevanje s prejšnje strani)

3. Blagovni kredit dobavitelja opreme Slovenijales za telovadnico	496
4. Blagovni kredit dobavitelja opreme Slovenijales za učilnice	1.769
5. Kredit repub. telesno-kulturne skupnosti za telovadnico	1.500
6. Premostitveni kredit Ljubljanske banke, Komunalno-stanovanjske banke	2.650
Skupaj:	15.915

Zelo uspešno je bilo tudi sodelovanje s poslovnimi bankama Ljubljanske banke: Kreditno banko Koper in Stanovanjsko komunalno banko Ljubljana. Pri teh dveh bankah smo dobili ustrezna poroštva na prihodnje prilive sredstev in poroštva na menice za odplačila kreditov.

Od vseh omenjenih kreditov je doslej v celoti odplačen le kredit pod zap. št. 1 Gradnjam iz Postojne.

V. BILANCA PRIHODNIH VIROV IN PORABE SREDSTEV

Izhajajoč iz sedanjega stanja sredstev ter prihodnjih dohodkov in izhodkov ocenjujemo, da bodo do konca plačevanja sredstev samoprispevka in sredstev gospodarstva po sporazumu razpoložljiva v naslednjih obdobjih naslednja sredstva:

	1979	1980	1981	1982
A. Dohodki				
1. Stanje sredstev na dan 1. 1. 1979	520			
2. Prilivi od samoprispevka	8.030	5.550	—	—
3. Prilivi sredstev gospodarstva	1.500	1.700	1.900	—
Skupaj dohodki:	10.050	7.250	1.900	—
B. Odhodki				
1. Odplačila kreditov	9.570	580	370	370
C. Prosta sredstva za nove investicije (A+B)	480	6.670	1.530	370
D. Kumulativna prostih sred.	480	7.150	8.680	8.310

Opomba: V 1. 1980 je izračun samoprispevka samo za 1. polletje, ko poteče petletno obdobje plačevanja samoprispevka.

V. ZAKLJUČEK

Nedvomno lahko ugotovimo, da je izgradnja šolskih objektov v Cerknici pokazala, da je dosedanje uresničevanje programa v okviru možnosti sredstev zelo uspešno.

Ob izgradnji objektov so bile povsem izkorisčene možnosti za pridobitev kreditov. O tem nam dovolj zgovorno pričajo številke, ki kažejo na to, da se na prihodnje prilive sredstev iz samoprispevka (edini vir za odplačila kreditov) ne moremo več zadolževati. Z uspešnimi kreditimi

aranžirali smo predvsem pospešili gradnjo (brez kreditov še danes ne bi mogli priceti z izgradnjo učilnic v Cerknici) in znižali stroške izgradnje (stroški obresti znašajo 2,2 milijona din in so znatno nižji od porasta cen gradbenega materiala in storitev).

Odlok o uvedbi samoprispevka je bil s stališča funkcionalnosti objektov nepoplн. Celo več — v tekstu odloka je bilo posebej poudarjeno, da bodo vsi, z refe-

Delovni ljudje in občani naše občine so nitro in v velikem številu ponudili pomoč črnogorskemu Primorju, ki ga je prizadel katastrofalni potres. Povsed so bili delovni ljudje in občani takoj pripravljeni pomagati, saj so delavci sami od sebe sklenili, da bodo delali na prostu soboto in tako prispevali svoj delež k solidarnosti za odpravo posledic potresa.

Pri zbiranju pomoči je uspešno sodeloval tudi Rdeči križ v naših krajevnih skupnostih in v temeljnih organizacijah, kjer so njegovi aktivisti zbirali pomoč. Nekatere temeljne organizacije in delovne skupnosti so svoje obvezne (enodnevni zasluzek) že opravile ob koncu aprila ali v začetku maja, drugi pa še bodo. Pričakujemo, da bo velik del enodnevnih zasluzkov nakazan na žiro račun Rdečega križa ob izplačilu majskih osebnih dohodkov.

Da bi v celoti uresničili poziv, ki ga je delavcem naslovil svet zveze sindikatov Jugoslavije in republiški svet sindikatov, bodo morali delavci, katerih osebni dohodki znašajo mesečno nad 8.000 dinarjev, dati še en dnevni zasluzek. Seveda morajo leti za dodatni enodnevni zasluzek dati svoj pristanek. Tudi ta pobuda sindikatov je naletela na dober sprejem med zaposlenimi.

Ko je predsedstvo občinskega sindikalnega sveta na svoji pretekli seji ob poročilih iz osnovnih organizacij razpravljalo o teh vprašanjih, je z veseljem ugostilo, da so dosedanje akcije v zvezi s pomočjo črnogorskemu Primorju dobro opravljene in usklajene. Ob tem gre še posebna zahvala pripadnikom ciljne zaščite, aktivistom Rdečega križa ter vsem delovnim ljudem in občanom, ki so kakor koli že ali še bodo prispevali svoj delež k hitrejši odpravi posledic potresa.

Tako tudi neposredno potrjujemo, da pojem »solidarnost« kot veliko vrednotno socialistične družbe uspešno vgrajujemo v naš vsakdan.

F. Žagar

Mesec mladosti pri nas

Letos praznujemo vrsto pomembnih jubilejov — 87. obletnico tovariša Tita ter 60-letnico Komunistične partije Jugoslavije, SKOJ in revolucionarnih sindikatov. Vse te obletnice pomenijo pomembne mejnike v izgradnji in razvoju socialistične samoupravne Jugoslavije, zato je prav, da jih na primeren način proslavimo.

Tudi v delu mladih v naši občini ima posebno mesto mesec mladosti. V tem mesecu se povečajo tudi vrste članov organizacije, kajti najbolj delavne iz vrst pionirske organizacije sprejmemo v naše vrste.

Komisija za delo s pionirji, ki deluje pri predsedstvu občinske konference, je v začetku maja po vseh osnovnih šolah opravila predavanja kandidatom za sprejem. 25. maja so bile po vseh osnovnih šolah proslave s krajšim kulturnim programom in s sprejemom pionirjev v mladinsko organizacijo. Tako so se naše vrste povečale za približno 275 novih članov.

Poleg tega v maju že vrsto let organiziramo športna tekmovanja, ki so do leta 1977 nosila naziv »tekmovanje za Hribarjev pokal«. Lani so se na podlagi odločitve vseh mladih preimenovale v »občinske športne igre mladih«.

To tekmovanje postaja iz leta v leto bolj popularno, saj število sodelujočih stalno naraste. Tako smo letos tekmovali v sedmih različnih panogah: v kegljanju, namiznem tenisu, šahu, krosu, košarki, malem nogometu in strelnjanju. Nastopilo je nad 800 mladih. Tako smo deloma dosegli en izmed naših osnovnih želja in tudi ciljev občinskih športnih iger mladih — pospeševanje množičnosti in športno rekreativne dejavnosti mladih. Poleg občinskih iger pa v okviru posameznih krajevnih skupnosti potekajo v počastitev meseca mladosti tekmovanja v različnih športnih disciplinah.

Majski so gostovali v Cerknici taborniki iz vse Slovenije. Skupaj z njimi je bila v Cerknici organizirana proslava v počastitev 25. maja — dneva mladosti. Na tej proslavi smo podelili tudi priznanja najbolj zaslužnim mentorjem mladinskih organizacij in najbolj delavnim mladincem, ki so jih za priznanja predlagale posamezne osnovne organizacije.

Pohodna enota, ki je organizirana pri občinski konferenci, je bila 26. maja na osrednji proslavi v počastitev 60-letnice SKOJ v Čepovanu.

Mladinci iz naše občine so skupaj s člani zveze rezervnih vojaških starešin sodelovali na osmeh republiškem taktično-orientacijskem tekmovanju v Postojni.

V maju so tudi priprave za sodelovanje v mladinskih delovnih brigadah za mladinske delovne akcije v naši republike in izven nje. V začetku junija bo odšla na zvezno mladinsko delovno akcijo PALIC '79 regijska brigada »Tone Tomšič«, ki jo se stavlja mladi iz občin Postojna, Ilirska Bistrica in Cerknica. V okviru priprav so nekatere osnovne organizacije opravile tudi lokalne delovne akcije.

Občinska konferenca se pripravlja tudi na volilno in programsko konferenco.

To je le kratek pregled dejavnosti, ki so jih mladi naše občine opravili v maju, mesecu mladosti.

L. Martinčič

Letošnje poletno taborjenje

Taborniška odreda Jezerska ščuka iz Cerknice in Presihajoče jezero iz Grahovega bosta organizirala letno taborjenje za svoje člane in ostalo mladino od 1. do 13. avgusta v PODZEMLUJU v Beli krajini (ob Kolpi).

Taborniki bodo razdeljeni v vode (10 do 12 članov). Vsak vod bo imel svojega vodnika, ki je član taborniškega vodstva. Taborno vodstvo (staršina tabora, taborovodja, načelnik, ekonom, medicinska sestra in kuharica) bo skrbelo za dnevni red, pravilno prehrano, varnost in program dela. Glavna naloga tabornega vodstva in vodnikov pa bo spoznavanje otrok in mladih z naravo, s taborniškimi večinami, skrb za telesno krepitev in duševno sprostitev. Spoznali bodo tudi nov kraj, njegovo zgodovino, navade in ljudi.

Dnevna oskrbovalnina na taborjenju bo 60 dinarjev (štirje obroki hrane, prevoz) in jo bo treba poravnati do 20. julija. Prijave bomo zbirali do 1. julija v pisarni zveze telesno-kulturnih organizacij, Gerbičeva 32. Tam boste lahko dobili tudi ostale informacije osebno ali po telefonu 791-256.

ZELŠKI KONCERT SEDMIČ

Tudi v letošnjem avgustu se bomo ob petkih zvezcer srečevali v slikoviti cerkvici, kulturno zgodovinskem spomeniku izjemnih akustičnih vrednot, na »Zelških večerih«.

Kulturno skupnost Cerknica, ki je letos že sedmič organizator teh prireditvev, je za letošnje zelške večere uspela zagotoviti vrhunske poustvarjalce glasbene umetnosti. Letos bodo v Zelšah nastopali:

**ORKESTER BAROČNIH GLASBIL,
ŠTUDENTSKI OKTET,
PEVCI SAMOSPEOV IN OPERNIH ARIJ,
SLOVENSKI OKTET.**

Kdaj bodo nastopali posamezni izvajalci, še ni dokončno znano. To bomo zvedeli do 15. junija in bralace o tem obvestili.

Novo pri letošnjih zelških večerih je dvoje. Odločili smo se za nove cene in pa za abonman, ki obsegata vse štiri predstave.

Za posamezni obisk bo treba odštetiti 50 dinarjev, če pa se boste abonirali za vse štiri predstave, bo takša abonmaška cena skupaj 150 dinarjev. Sedež bo bojo oštreljili, prijave za abonman pa bomo sprejemali od 15. junija do 31. julija 1979 in sicer na Kulturni skupnosti Cerknica, telefon 791-256.

Pristop do cerkvice je z osebnimi avtomobili dovoljen le za izvajalce in organizatorje, obiskovalci pa bodo lahko parkirali v vasi Zelše.

Včer o koncertih bomo bralce seznanili še v prihodnji številki.

**KULTURNA SKUPNOST
Cerknica**

NAŠI LJUDJE

V maju, mesecu mladih, smo si za našega sogovornika izbrali mladincem in aktivnega družbeno-političnega delavca **Draga Frana**.

Med drugim nam je povedal:

»Zdi se mi pomembno podariti, da sta bila moje življenje in delo vseskozi tesno povezana z BRESTOM tem velikano slovenske lesne predelovalne industrije. Prve stike z lesno industrijo in s tem seveda tudi z BRESTOM sem imel že leta 1964, ko sem med šolskimi počitnicami delal v oddelku furnirnice in si tako z delom pridobil svoj prvi zasluzek. Po osnovni šoli sem se vpisal na tehniško srednjo šolo — lesni oddelek. Kot vemo, je bil prav tedaj na pobudo in ob finančni pomoči BRESTA v Cerknici ustanovljeni dislocirani oddelek ljubljanske tehnične šole. Tako sem imel možnost, da si pridobil poklic tako rekoč doma. Ob tem velja omeniti, da prav naša generacija predstavlja prvo skupino Breštovih tehnikov, izšolanih doma. Na Brestu sem se zaposlil v oktobru 1969. leta in tu sem seveda še danes.«

— Kakšne so delovne naloge?

»V teh desetih letih, odkar sem na Brestu, sem delal v kontrolni službi, kasneje po vrnitvi iz vojske, pa v pripravi dela. Sedaj opravljam dela in naloge vodje analitikov v temeljni organizaciji POHISTVO Cerknica. Delo je tesno povezano z novo zakonodajo in predvsem s stalnimi spremembami v družbeno ekonomskih odnosih (ustava, zakon o združenem delu, ostali sistemski zakoni, ki so izšli na tej podlagi). Težišče dela so prav gotovo prizadevanja za dosledno uresničitev zakonskega načela: za približno enako delo približno enako plačilo. Priznati moram, da nas na tem področju čaka še veliko dela, medsebojnega dogovarjanja in sodelovanja.«

smislu sedanjih osnovnih organizacij.

Mladinski organizaciji sem ostal zvest tudi po vrnitvi iz vojske in ves čas opravljal različne zadolžitve v tej organizaciji na vseh ravneh njene organiziranosti.

Vzporedno s tem delom sem se vključeval v delo sindikata kot najširše organizacije delavcev. Ti dve družbeno politični organizaciji sta bili in ostali težišče mojega političnega delovanja.«

— Povej nekaj besed o današnjih mladini, njeni delavnosti oziroma nedelavnosti!

»Mladina je bila in seveda ostaja tudi v današnjem, razgibanem svetu odraz družbe in njenih značilnosti, ostaja slej ko prej najbolj revolucionaren in napreden del samoupravne socialistične družbe.«

Vemo, da je mlaada generacija organizirana v zvezi sozialistične mladine in da predstavlja njeni široki organizirani, ki zajema vsa področja življenja in dela, najmočnejše orožje pri spremi-

njanju družbeno ekonomskega in samoupravnega položaja mladih. Pri tem so prav mladi delavci temelj te organizacije, saj ob vsakdanjem delu v delovnih kolektivih spoznavajo resnične interese delavskega razreda, se z njim enačijo in ga s političnim delom v svoji organizaciji tudi razrešujejo.

Osnovne organizacije so zelo različno aktivne, to pa predvsem zato, ker vse prepogoste naletimo na pokroviteljski odnos s strani drugih družbeno političnih organizacij. Zavedati se moramo, da ne moremo imeti delovne in politično učinkovite osnovne organizacije komunistov oziroma sindikata brez akcijsko usposobljene in delavne osnovne organizacije mladine.

— Kaj pa tvoj prosti čas?

»Prostega časa je izredno malo, saj mi družbeno politična dejavnost ter obveznosti v šoli vzbujajo praktično ves čas; kolikor pa ga ostane, je namenjen družini ter rekreaciji.«

— In še tvoje želje?

»Želim zdravja sebi in svoji družini, kolektivu pa, da bi našel pot pri premagovanju nastalih gospodarskih težav.«

V. Žnidaršič

Z majskih praznovanj v KS Begunje

Cerkniški (delegatski?) žaromet

Že nekaj mesecev prihaja ta »žaromet« v našo občino med listi Dnevnika, zlasti v branje številnim delegatom, katerim je pred-

vsem namenjen. Odzivi nanj so med njimi in drugimi občani dokaj različni. Predvsem so zadovoljni, da je sedaj tudi v širši slovenski javnosti več novic o dogajanjih v naši občini, česar nam dosegajo sistem dopisništva pri skoraj vseh slovenskih javnih občilih ni omogočal. Je pa tudi cela vrsta kritičnih pripomemb, zlasti na koncept oziroma na temeljno vsebinsko zasnovno te priloge.

V vseh poprejšnjih razgovorih pred rojstvom te priloge je bilo jasno opredeljeno, naj bo priloga v pomoč delegatom pri njihovem samoupravnem odločanju naj bo torej svojevrstna in zgoščena oblika delegatskega obveščanja. Resnici na ljubo, doslej priloga te svoje vloge ni opravila, saj kakšnih delegatskih gradiv (kratkih, jasnih povzetkov) ni bilo objavljenih; pač pa le kratke novice, ankete in drugi paberki (včasih duhoviti, včasih tudi ne) predvsem o preteklih dogodkih.

Po mojem mnenju so vzroki za takšno podobo:

- uredniški odbor priloge na začetku ni oblikoval trdnega koncepta oziroma temeljne vsebinske zaslove in se sedaj še išče; tudi ni takšnega koncepta obravnaval ali sprejel kdo drug;

- strokovne službe samoupravnih interesnih in krajevnih skupnosti ter skupščine občine ne pripravljajo takšnih delegatskih gradiv, ki bi jih morale vsebovati priloga;

- v takšni situaciji je uredništvo Dnevnika pač prilagodilo koncept priloge svojemu koncepciju dopisniških strani.

Ta »delegatski žaromet« je torej pravzaprav štimajstveni skupek novic z našega območja, ki bi morale najti svoje место med vsakodnevнимi novicami na dopisniških straneh Dnevnika. Tako je s to stranjo (ki jo plaču-

Varnost in delovna organizacija

OB DNEVU VARNOSTI

»Temeljna organizacija združenega dela je, tako kot jo opredeljuje ustava, osnova oblike združenega dela, v kateri delavci neposredno in enakopravno uresničujejo svoje družbenoekonomiske in druge samoupravne pravice in odločajo o drugih vprašanjih svojega družbenoekonomskega položaja. Temeljna organizacija prevzema torej tudi odgovornost za družbeno samozaščito in varnostne razmere v svojem okolju.«

Delovni ljudje in občani z družbeno samozaščito uresničujejo svojo pravico in izpolnjujejo dolžnost pri varovanju ustanove, samoupravnih pravic, človekovih svoboščin, družbenega in zasebnega premoženja in nedotakljivosti osebnosti. V tem je tudi smisel podružbljanja varnostnih zadev, kar je naš temeljni in neposredni cilj v graditvi in uresničevanju takega varnostnega sistema, ki ustreza socialistični samoupravni ureditvi. Podružbljanje tega področja je torej nujno tudi glede na smer našega celotnega razvoja družbenih odnosov, v katerih delovni ljudje postajajo nosilci odločanja o vseh pogojih in rezultatih svojega dela in jih sami varujejo pred odstujevanjem, varujejo pa tudi svojo pravico do odločanja.

Družbeno samozaščito tvorijo številne in različne, posamezne ali med seboj povezane dejavnosti, ukrepi in dejanja, ki jih izvajajo posamezniki, organizacije in organi. Zato je uspešno in učinkovito uresničevanje družbenih samozaščit mogoče le ob ustrezni stopnji družbeni zavesti,

varnostne kulture, solidarnosti med ljudmi, družbeni in samoupravni organizirani in usposobljenosti. Vse to je mogoče dosegiti s stalnim političnim delom ter z organiziranim delovanjem zveze komunistov, socialistične zveze in drugih družbenopolitičnih ter družbenih organizacij in društev.

V temeljni in drugih organizacijah združenega dela delovni ljudje in občani na podlagi ustanovnih določil organizirano razvijajo samozaščitne dejavnosti ter preučujejo, preprečujejo in odpravljajo ogrožanje ustanove ureditve, različne pojavnne oblike vznemirjenosti, ogrožanje samoupravnih pravic in družbenih odnosov, politično, moralno ali materialno škodo, ogrožanje življenja ali zdravja delovnih ljudi in druga varnostna vprašanja. Pri tem razvijajo vrsto družbenopolitičnih aktivnosti, ki prispevajo k rasti varnostne kulture. Nosilci te aktivnosti so zlasti družbenopolitične organizacije.

Na podlagi zakona o republiških upravnih organih ima republiški sekretar za notranje zadeve dolžnosti in odgovornosti na področju varnosti in sistema družbeni samozaščite. Tudi po zakonu o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah so v smislu njegove III. preambule organi za notranje zadeve v skladu z zakonskimi pooblastili dolžni opravljati določene naloge v sistemu družbeni samozaščite, dajati pobude, predloge in drugo strokovno pomoč pri organiziranju in izvajanjem družbeni samozaščite. Delovne ljudi in občane so dolžni tudi seznanjati z vsebinom, metodami in oblikami sovražnega delovanja in z družbeno negativnimi in škodljivimi pojavi, ki jih odkrivajo ter z vzroki za nastajanje takih pojavitvev. Tudi iz pravilnika o označah in ravnanju z orožjem v narodni zaščiti imajo organi za notranje zadeve določene strokovne, nadzorstvene in druge naloge.« (Iz brošure »Družbeni samozaščita v temeljni organizaciji združenega dela«).

V naši občini smo pred nedavnim ocenili uresničevanje družbeni samozaščite pri različnih nosilcih teh dejavnosti. Te razprave bi bilo mogoče strniti v nekaj skupnih ugotovitev:

— Čeprav je že 31. decembra lani potekel zakonski rok za sprejemanje prvih varnostnih ocen in s tem v zvezi tudi načrtov, marsikje le-teh še vedno nimajo.

— Z ocenami so skoraj povsod seznameni le ozki krogi (odbori in drugi organi), le malokje pa vsi delavci. To onemogoča, da bi se delavci samozaščitno obnašali, ker pač ne poznajo lastnih

varnostnih vprašanj, svojih dolžnosti in pravic.

— Pri sprejemanju varnostnih ocen in pri njih izdelavi so bile družbenopolitične organizacije premalo aktivne, marsikje pa so ocene sprejeli odbori tudi v imenu družbenopolitičnih organizacij.

— Varnostne ocene po prvem sprejemu skoraj nikjer niso dopolnili oziroma vnesli novih elementov in novih okoliščin.

— Marsikje so v odbore vključili premalo žensk in mladine, čeprav prevladujejo med zapljenimi.

Kadar govorimo o varnosti v delovnih organizacijah, ne bi smeli prezreti tudi zelo pomembnih dejavnikov znotraj delovnih organizacij, zlasti pa na odgovornosti samoupravnih organov, strokovnih služb varstva pri delu, delavcev, ki delajo pri fizičnem varovanju posameznih organizacij, se pravi, vratarjev-čuvajev, organov delavske kontrole in drugih.

Zlasti, ko ocenjujemo dejavnost vratarjev-čuvajev, vektiratamo, da to službo marsikje še vedno podcenjujemo. Še vse prepogosto na taka delovna mesta razporejajo delavce, ki so invalidi, starejši in največkrat niso sposobni za druga opravila. Pri tem seveda velikokrat pozabljam, da je marsikje čuvaj edini delavec na primer v nočnem času, ki mora hitro, preudarno in učinkovito ukrepati ob požaru, kaznivem deljanju in ob drugih varnostnoproblematičnih zadevah. To pa seveda terja, da je tak delavec za taka opravila telesno in strokovno usposobljen oziroma sposoben.

Z uresničevanje družbeni samozaščite smo torej vsi odgovorni za našo varnost. To pa samo po sebi še ni dovolj. Premalo je, če se v tem smislu samo organiziramo. Sleden dan se moramo tako tudi obnašati, načrtovati in usmerjati svoje dejavnosti. Ta odgovornost mora preiti v naš vsakdan, v naš zavest in odgovornost. To pa tudi pomeni — spremeniti se mora naša varnostna kultura. Tega pa ni moč dosegiti samo s pravilniki, dogovaranjem, lepimi besedami in podobnim.

Varnost, družbeni samozaščita in varnostna kultura že postajajo del nas in to je razveseljivo. Seveda nas čaka še veliko dela in pri tem ni počitka, nikoli ne bomo naredili vsega. Tudi naši sovražniki ne počivajo.

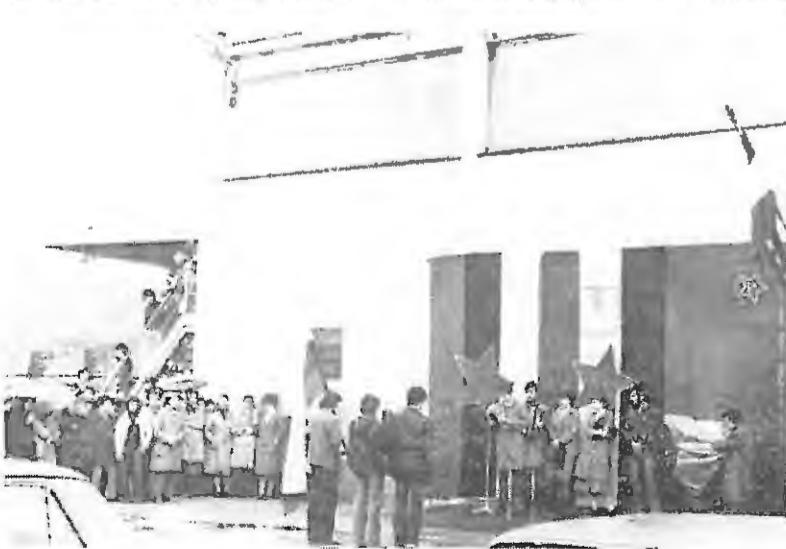
V tem spoznanju smo tudi praznovali letosni dan varnosti, delavno in brez velikih besed.

L. Špitalar

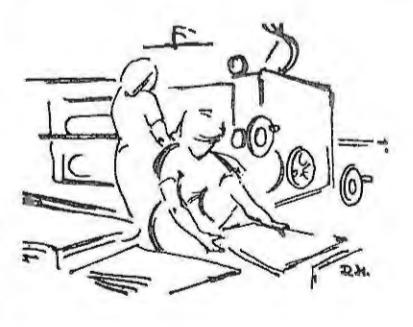
jemo in zvečine pišemo sami) rešeno vprašanje dopisništva, z obveščenostjo delegatov pa je tako kot poprij.

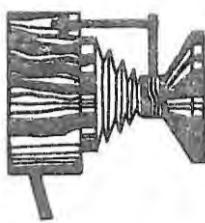
Naj ob koncu poudarim, da so te nametane misli povsem dobrotne. Vsekakor bi se moral uredniški odbor priloge v nekaj razširjeni sestavi (še z drugimi predstavniki, ki so zainteresirani za to obliko delegatskega obveščanja) temeljito pogovoriti o vsebinskem konceptu »žaromet« in morda najti tudi kakšne nove rešitve.

B. Levec

Zvezna štafeta mladih tovariš Titu je prenocoila v TOZD Zagalnica. Posnetek s svečanega sprejema

z očmi naše kamere

Nekateri se znajdejo... Delavec iz TOZD POHIŠTVO se ob nekaterih »zaporah« pripelje na delo kar s traktorjem

(Iz številke 20–31. maj 1969)

LETOS JE 105 DELAVCEV PRAZNOVALO DELOVNI JUBILEJ

Dan pred 1. majem so po poslovnih enotah organizirali sestanke slavljencev. Pred razdelitvijo nagrad so jim predsedniki delavskih svetov v svojih govorih čestitali za delovni jubilej. Potem, ko so ugotovili gospodarske uspehe, ki jih zlasti v zadnjem času dosegla naše podjetje, so poudarili tudi zasluge, ki jih imajo jubilanti za razvoj podjetja. Poudarili so, da so nagrade za stalnost dela pravzaprav priznanje delavcem za vse tisto, kar pojmenujemo pod strokovnostjo, uspehom pri delu, disciplino in podobnim.

Dolgoletni delovni staž pri podjetju nedvomno pomeni delavcu večjo strokovnost in večjo uveljavitev njegovih delovnih sposobnosti.

OBISK GOSPODA MORSA

Kakor vsako leto, nas je tudi letos obiskal gospod Mors, lastnik firme z enakim imenom. Za njegov obisk smo pripravili lepo kolekcijo vzorcev, na osnovi katerih bo pripravil program za leto 1870. Izmed njih je prišlo v ožjo izbiro le nekaj vzorcev, ki pa jih bo treba konstrukcijsko in oblikovno še obdelati in pripraviti nove vzorce za septembrski obisk.

PRVI MATORANTI TUDI V CERKNICI

Gaudamus igitur! — Veselimo se torej!

To staro pesem maturantov je ob koncu rednega pouka zapelo 23 dijakov tehniške šole lesne stroke dislociranega oddelka v Cerknici. Prva generacija mladih deklef in fantov, doma iz različnih krajev cerkniške občine, je prišla do cilja, ki si ga je zastavila pred štirimi leti.

To je pomemben dogodek za Cerknico. Še pomembnejši pa je za mlade bodoče tehnike in za Brest, kamor bodo skoraj vsi prišli na delo.

NEDELJSKI OBISK V MARTINJAKU

Lepa sončna nedelja. Dopoldne, 25. maja.

Obilica osebnih avtomobilov na parkirišču pred Tovarno pohištva v Martinjaku je že pri vhodu kazala, da se v tovarni nekaj dogaja. In res, v skladu z načrtom so točno v terminu dovršili premik strojev iz starih v nove delovne prostore. Velika nova dvorana, svetla, da je kaj, je sprejela vrsto strojev, ki so se doslej skrivali po tematih kotih tovarne.

Že sedaj, ko stope stroji in polizdelki sami, daje novi objekt močen vtis dolgega, svetlega prostora, ko pa bodo prišli delavci in dali strojem življenje, bo to še lepše.

BLIŽA SE ČAS LETNIH DOPUSTOV

Res je, da je pred leti več članov kolektiva letovalo organizirano v skupinah, to je bilo še v časih, ko je bil dopust regresiran s strani podjetja. Ker pa je bila sprožena akcija, da se kolektivna potrošnja prenese na osebne dohodke, ni več možno dajati regresov za kolektivne dopuste. Dejstvo je tudi, da te kolektivne potrošnje niso izbrili vsi člani kolektiva, v najboljšem primeru le ena šestina vseh zaposlenih, zato je bil sklep o odpravi kolektivne potrošnje pravilen.

KEGLJASKA SEZONA 1968/69 JE KONČANA

Vsi kegljači, pa tudi drugi občani, ki se zanimajo za ta šport, želijo, da bi tudi cerkniški Brest dobil avtomatično kegljišče. Z vsestranskim razvojem cerkniške občine, zlasti z razvojem turizma bo potreba po avtomatičnem kegljišču vse večja. Kegljšče se bo tedaj lahko samo vzdrževalo, le nekdo bi moral začasno financirati avtomate. Ta naložba ne bi bila zastonj, saj bi denar v avtomatih vračal začetno investicijo, pa tudi za vzdrževanje bi še ostalo.

Iz drugih lesarskih kolektivov

Da bi pospešili dejavnost na področju izumov, tehničnih izboljšav in koristnih predlogov, so v STOLU vpeljali nagrado »Stolov inovator leta«. Letos so jo podelili prvici. Nagrada podeljujejo tistem, ki s svojim predlogom zagotavlja največji prihranek v tistem letu in znaša 5000 dinarjev, s tem, da mora biti višina letnega prihranka najmanj 35.000 dinarjev.

LESNINA je v aprili odprla nov prodajni center v Sarajevu. Na 3000 kvadratnih metrih razstavnega prostora bo potrošnjikom na voljo najširši izbor pohištva, pa tudi vse vrste ostale stanovanjske opreme. Naložba je veljala 50 milijonov dinarjev.

ELAN pa je v Beogradu odpri športno trgovino. Dosej so številni posamezni predstavniki šol in društev prihajali naročati potrebne športne rezerve prav v tovarno. Z novo športno trgovino so se približali številnim kupcem, katerim bodo nudili izdelke vseh Elanovih proizvodnih programov, pa tudi primeren servis in strokovno postrežbo.

V LIP Bled znašajo poprečni mesečni dohodki v prvem letnem četrletju 6.080 dinarjev in so za dobrih osem odstotkov višji kot v enakem lanskem obdobju. Ugotavljajo, da osebni dohodki naraščajo skladno z rastjo produktivnosti.

V MEBLU ugotavljajo, da so četrletni rezultati gospodarjenja v novi tovarni ivernih plošč ugodnejši kot so jih pričakovali. Odpravili so vrsto notranjih vzrokov za slabše poslovanje (v letnem četrletju so naredili 3800 kubičnih metrov surovih plošč več kot v lanskem, bilo je za približno 100 ur manj zastojev, manjši so bili direktni stroški). Tudi samoupravni sporazum o kompenzaciji, ki so ga podpisali uporabniki plošč, prinaša prve rezultate, saj je z njim dosežena višja cena. Tako v teh mesecih planirana izguba ni bila dosežena, čeprav težave še ostajajo in grozijo nove.

V SLOVENIJALESU-trgovina bodo zamenjali računalnik. Prvega so imeli pred osmimi leti, ta pa bo tretji, seveda z znatno večjo zmogljivostjo. Dosedanji računalnik ni več kos zahtevan, ki jih narekuje nenehna rast prodaje na domaćem in na tujih tržiščih. Nova oprema bo predvsem postavljena v začetku prihodnjega leta v novem poslovno-predajnem centru, ki je bil svedeno odprt 9. maja.

Tudi v MARLESU imajo težave z izvozom pohištva. Lani je znašal celotni izvoz 76.707.021 dinarjev, kar je 89 odstotkov letnega načrta. Od tega je bilo izvoženih za slabo polovico žagarskih izdelkov, drugo polovico predstavljajo montažne stavbe, medtem ko je izvoz pohištva komaj omembe vreden, čeprav predstavlja proizvodnja pohištva približno polovico celotne Marlesove proizvodnje. Obetajo pa si nov velik izvozni posel — izvoz montažnih hiš v Venezuela (za začetek 40 hiš).

JELOVIČA pa si obeta lep posel na Madagaskarju. Tam naj bi

sodelovala pri izgradnji in usposabljanju novih tovarn za montažne elemente, poleg tega pa bi dobavila tudi večje število lastnih montažnih hiš, prilagojenih tamkajšnjim podnebnim razmeram. Takšne bi potem tudi izdelovali na Madagaskarju, Jelovica pa bi še naprej dobavljala stavbo-pohištvo in polkna.

V ALPLESU se pripravlja na izdelavo srednjoročnega načrta za obdobje 1981–1985. Med dru-

gim so izdelali natančen program dela in nalog (z nosilci in roki) za pripravo načrta v letosnjem in prihodnjem letu.

V TOVARNI MERIL je po tri-najstih mesecih znova stekla proizvodnja žaganega lesa. Toliko časa je namreč poteklo, da so nabavili in montirali novi polnojarmenik, ki so ga nabavili v Sovjetski zvezzi. Sedaj stroj v eni delovni izmeni razčaga 30 kubičnih metrov hladovine.

Iz sosednjih kolektivov

Ta stalna rubrika, ki smo jo vpeljali pred meseci na pobudo našega uredniškega sveta, kar ne more in ne more zaživeti. Novice dobivamo predvsem iz Kovinoplastike in Gradišča, kjer tudi sicer posvečajo obveščanju precejšnjo pozornost, iz drugih, predvsem manjših kolektivov pa novic, čeprav so nam jih odgovorni za obveščanje obljudljivali, ni. Mislimo, da je predvsem v njihovem interesu, da naši občani zvedo za novosti iz Kartonaže, Novolita, Iskre v Cajnarijih, Avtomontaže, SAP-a, Komunalnega podjetja, Kovinda, Trgovine, Goštinstva in iz drugih kolektivov, ki smo jih zaprosili za sodelovanje.

KOVINOPLASTIKA — UGODNI REZULTATI

V prvih treh letninskih mesecih so temeljne organizacije Kovinoplastike presegle planirano vrednost proizvodnje za slabih 6 odstotkov. Glede na proizvodnjo preteklega leta je pri TOZD Okovje viden skok proizvodnje sodobnega okovja, pri TOZD Inox pa velik porast proizvodnje pomivalnikov iz nerjavečega jekla.

TOZD Plastika je presegla plan proizvodnje za 17 odstotkov. Tudi TOZD Roto — Lož ima dober rezultat proizvodnje, saj je za 18 odstotkov nad planirano. TOZD Metalpres pa zaostaja za planom za dva odstotka.

Plan prodaje je presežen za dobro 7 odstotkov; pri tem izstopata TOZD Inox, ki je presegla plan za 13,4 odstotka ter TOZD Plastika, ki je plan presegla za 21,7 odstotka, medtem ko TOZD Roto — Lož plana ni dosegla. Temeljni organizaciji Okovje in Metalpres sta plan presegli in sicer Okovje za 2,2 odstotka in Metalpres za 8,9 odstotka.

BOGATEJŠA INDUSTRIJSKA CONA V PODSKRAJNIKU

Zapišimo najprej, da so načrtovano pričeli uresničevati. Nedavno tega smo bili pričeli začetni zemeljskim delom v novi industrijski coni v Podskrajniku.

Na platoju, ki nastaja, bodo postavljene hale iz armiranobetonih konstrukcij, namenjene pa bodo za skladišča, mehanične, mizarske in tesarske delavnice ter zelezokrvnice.

V bližnji prihodnosti bo tja preseljena tudi betonarna, nekoliko kasneje pa bo tam postavljena tudi povsem nova tovarna granol suhe malte. Vidimo torej, da se bodo z nekaterimi dejavnostmi odselili s sedanje lokacije, ki je v strnjem stanovanjskem naselju v Cerknici.

Ta naložba bo potekala v fazah, od katerih prva bo doživelja svoj začetek v 1980. letu, ki je za GRADIŠČE jubilarno, saj bodo v tem letu praznovali 30-letnico svojega uspešnega delovanja in razvoja.

Letos že osmič

TRADICIONALNI POHOD PO POTEH DOMICILNIH ENOT NOTRANSKE

30. junija se bo pričel že osmi tradicionalni pohod po poteh domicilnih enot Notranske. Točno bo zbor in začetek pohoda v Novi vasi, konec pa 4. julija na Velikih Blokah, ko bosta v domu JLA zaključna slovesnost in brigadna konferenca.

Udeleženci pohoda bodo razdeljeni v naslednje domicilne enote: VDV bataljon, Bračičeva brigada, Notranski in Loški odred ter Jurišni bataljon 18. divizije. Komandant pohoda bo takrat Ivan Jernejič iz TOZD Počitovo Cerknica.

Na okoli 130 kilometrov dolgem pohodu, ki bo z zbornega mesta potekal do Bezulkaka, Rakaka, pa skozi Cerknico, Marti-

njak, Žerovnico, Markovec do Velikih Blok, bodo obiskali številna spominska obeležja iz NOB, pripravili pogovore z nekdanjimi bortci in aktivisti ter imeli politične ure in kulturne preditve.

Dosedanjih pohodov se je povprečno udeležilo po 140 mladincov in mladink iz občine, predstavnikov mladinskih organizacij iz sosednjih občin, članov ZRVS in drugih.

Š. Bogovčič

Nekaj za Cerknico... Oddaja »v Živo« iz našega malega mesta

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je dal na prehod k avtobusni postaji postaviti oglasno tablo.

Trenutno so na njej fotografije težjih prometnih nesreč v občini in prispevki mladih. Ogled priporočamo posebno novo pečenim voznikom in tistim, ki imajo užitek pritiskati na plin.

Informacije ne bodo odveč tudi ostalim udeležencem v prometu našega malega mesta.

— 0 —

V Ljubljanskem dnevniku je bilo v rubriki »povedano na uho« med ostalim zapisano že znano dejstvo, da v našem malem mestu gradijo blagovnico, ki bo imela štiri tisoč kvadratnih metrov prodajnih površin. Do tukaj je vse v redu in prav. Toda v nadaljevanju članka, ki opisuje pogovor dveh neznancev, je razumeti, da bodo na policih nove veleblagovnice našega malega mesta le najrazličnejši elaborati.

Meščani se zaskrbljeno sprašujejo, ali bodo morali še naprej na potrebne nakupe v Ljubljano. To ne bo nič prijetno spričo zapornarne številke in podražitve avtobusnih storitev.

Tretji maj je bil zares prelomnica za avtomobilski ropot. Posebno je novi ukrep občutiti prvo soboto in nedeljo v mesecu. Občani našega malega mesta so nekako zbegano kukali skozi okna, ker niso bili navajeni na ljubi nedeljski mir.

Za vesel konec prve »neparne nedelje« je poskrbela pisana druščina z glasbenimi instrumenti, ki se je vozila na pravi pravcati kočiji z dvemi konjskimi močmi in s poskusno, ročno narejeno tablico 001-004.

Na postaji milice so povedali, da do sedaj ni bilo posebnih kršitev teh predpisov. So pa primeri, ko se posamezniki znajdejo in se v času zapore za štirikolesnike pripeljejo v službo ali po drugih opravkih s kolesom, mopedom in celo s traktorjem.

Praznik čebelarjev

16. marca 1919. leta je bila ustanovljena prva podružnica slovenskega osrednjega čebelarskega društva za sodna okraja Cerknica in Lož s sedežem v Grahovem. Na občnem zboru je bilo nad 50 čebelarjev. Število članstva je hitro naraščalo in jih je bilo do naslednjega občnega zборa, ki je bil 21. decembra istega leta, že 82. Na tem občnem zboru so ustanovili dve podružnici in sicer v Cerknici in Starem trgu. Od takrat do danes obe društvi z manjšimi prekinutivimi stalno delujeta, le da je društvo iz Cerknici preneslo svoj sedež na Rakek.

Obletnico ustanovitve prve čebelarske organizacije pri nas bodo letos dostoju proslavili in sicer v nedeljo, 24. junija v Cerknici. Organizacijo proslave je prevzela občinska zveza čebelarskih društev Cerknica, ki združuje vsa tri osnovna društva z Rakekom, iz Strega trga in Nove vasi, pokroviteljstvo pa je prevezla Kmetijska zadruga Cerknica.

Slavnostni del bo že dopoldne in sicer ob 9.30, ko bo izpred BRESTA odšel sprevod čebelar-

jev z godbo na pihala do šole, kjer bo osrednja proslava z razvijanjem praporja, kar vsi čebelarji že dolgo želijo. V šoli bo tudi čebelarska razstava ter tekmovanje mladih čebelarjev — krožkarjev iz nekaterih šol ljubljanskega okrožja in iz Primorske. Tega dne bodo predali šolam na Rakeku in Cerknici, kjer že dalj časa delujejo čebelarska krožka, dva manjša čebelnjaka — paviljončka. Panje za oba čebelnjaka je darovalo podjetje MEDEŽ iz Ljubljane, res pa je JELKA iz Begunja.

Istega dne bo odprta tudi plemenitna postaja v Javorniku, ki jo bodo uporabljali za plemenitev mladih matic od čebelarjev iz domačih in sosednjih društev.

Med slavnostnim delom proslave bodo podeljene tudi diplome častnemu članom — čebelarjem, ki so dolga leta čebelarili ali pa še čebelarijo in imajo zasluge za razvoj organizacije.

Popoldne bo ob Cerkniškem jezeru veseli del proslave, kjer bodo za jedajo in pičajo poskrbeli čebelarji in ribiči, zabaval pa bo ansambel SLAK.

M. Juvančič

Pripravljenštvo po novem

Pripravljenštvo je z novimi predpisi doživelje nekaj sprememb oziroma novosti, ki jih bom poštuščal na kratko opisati.

Pripravnik je vsak delavec, ki prvič začne opravljati delo oziroma naloge, pa v okviru programa izobraževanja za poklic ni imel programa praktičnega pouka, proizvodnega dela ali proizvodne prakse v takem obsegu, da bi lahko samostojno opravljal delo v svoji stroki. Po pravilniku o pripravljenosti in strokovnih izpitih delavcev v gospodarstvu, ki ga je izdala gospodarska zbornica Slovenije se smatra, da ne izpoljuje pogojev za takojšnjo opravljanje samostojnega dela v svoji stroki delavec, ki ni imel v vsem programu izobraževanja za poklic najmanj polovice učenega programa opravljenega na praktičnem pouku, proizvodnem delu ali proizvodni praksi ali ni zanj posebej drugače določen program pripravljenstva in strokovnega izpita.

Organizacije združenega dela lahko v svojih samoupravnih splošnih aktih določijo pripravljenstvo in strokovni izpit tudi za poklice, za katere sicer po omenjenem pravilniku to ni obvezno, če presodijo, da dosedanji izobraževalni programi ne vsebujejo dovolj praktičnega pouka, proizvodnega dela ali proizvodne prakse glede na zahteve delovnega procesa.

Pripravnik lahko sklene delovno razmerje tudi za določen čas in sicer:

— če v temeljni organizaciji ni pogojev, da se po končani pripravljenosti dobi in po opravljenem strokovnem izpitu razporedi na ustrezna dela oziroma k naložbam;

— če si pripravnik želi v temeljni organizaciji pridobiti delovne izkušnje, potrebne za samostojno opravljanje svojega poklica;

Število pripravnikov za posamezne stopnje in vrste strokovnosti, ki jih bodo sprejeli v delovno razmerje v vsakem letu, določijo delavci v temeljni organizaciji na podlagi srednjeročnih potreb po kadrih in v skladu z letnim kadrovskim načrtom.

Pripravniška doba traja lahko najmanj šest mesecev in največ eno leto, če zakon za posamezne vrste poklicev ne določa drugače. Dolžina pripravljenosti dobe se določi v samoupravnem splošnem aktu glede na zahtevnost in posebnost del oziroma nalog.

Pripravniku, ki je pri opravljanju pripravljenstva programu in delovnih nalog posebno uspešen in s tem dokazuje, da si je pridobil izkušnje, potrebne za samostojno delo v svoji stroki, se lahko na predlog delavca, ki vodi in spremlja pripravnikovo delo, skrajša pripravniška doba in dovoli, da opravi strokovni izpit pred potekom polovice zahtevane redne pripravljenosti dobe.

Namen pripravljenstva je, da se

pripravnik po določenem pro-

gramu in načrtu pod strokovnim

vodstvom seznan ter vpelje v de-

lovno okolje in usposobi za ne-

posredno delo v poklicu oziroma

v stroki, za katero se glede na

svojo strokovno izobrazbo pri-

pravlja in pridobitev delovne iz-

kušnje za samostojno delo.

Programe pripravljenstva določi temeljna organizacija za posamezne vrste poklicev oziroma strok. Program strokovnega usposabljanja pripravnikov se sestoji iz splošnega dela, ki je enoten za vse pripravnike, ne glede na njihovo strokovno izobrazbo, in iz posebnega dela. Splošni del zajema pridobitev splošnih delovnih izkušenj glede na delovno okolje, zlasti spoznavanje z organiziranjem, poslovanjem, razvojem in plani temeljne organizacije ter družbeno-ekonomijskimi odnosmi in samoupravnimi pravicami, obveznostmi in dolžnostmi. Posebni del vsebuje spoznavanje stroke in praktično usposabljanje za opravljanje samostojnih del oziroma nalog določenega poklicu oziroma stroke.

Med pripravljenško dobo se pripravnik strokovno usposablja pod neposrednim vodstvom in nadzorom strokovnjaka-mentorja. Po končani pripravljenosti dobi pripravnik opravljati strokovni izpit pred tričlansko izpitno komisijo, ki jo imenuje pristojni organ temeljne organizacije. Dva člena komisije sta iz vrst strokovnjakov temeljne organizacije, eden pa iz liste strokovnjakov članov izpitnih komisij, ki jo sprejmejo organi splošnih združenj posameznih strok oziroma medobčinskih zbornic. Član izpitne komisije, ki je imenovan iz liste strokovnjakov, je tudi predsednik izpitne komisije.

Pripravniku, ki že drugič ne opravi strokovnega izpita, preneha delovno razmerje z dnem, ko ne opravi izpita.

Iz vsega povedanega lahko sklepamo, da je pripravljenštvo obravnavano še bolj resno in doseglec kakor do sedaj, saj bo v vključitvijo zunanjih strokovnjakov v izpitne komisije zagotovljeno, da se bo pripravljenštvo izvajalo tako, da bo služilo svojemu osnovnemu namenu, ki je v tem, da se usposobi teoretično podkovane strokovnjake za samostojno delo v praksi.

A. Perčič

liko časa, kolikor je po oceni izpitne komisije potrebno za njeovo usposoblitev za samostojno opravljanje del oziroma nalog, vendar najdalj za polovico pripravljenške dobe, ki mu je bila dolожena glede na njegovo stopnjo izobrazbe.

Pripravniku, ki že drugič ne opravi strokovnega izpita, preneha delovno razmerje z dnem, ko ne opravi izpita.

Iz vsega povedanega lahko sklepamo, da je pripravljenštvo obravnavano še bolj resno in doseglec kakor do sedaj, saj bo v vključitvijo zunanjih strokovnjakov v izpitne komisije zagotovljeno, da se bo pripravljenštvo izvajalo tako, da bo služilo svojemu osnovnemu namenu, ki je v tem, da se usposobi teoretično podkovane strokovnjake za samostojno delo v praksi.

A. Perčič

Usmerjena gradnja v Begunjah

Lani je bil izdelan podrobni urbanistični načrt naselja Begunj. Komunalna skupnost je del zemljišč, ki so s tem načrtom določene za zazidavo, že odkupil. Tako so ustvarjeni vsi pogoji, da bi ta zemljišča pozidali z zasebnimi stanovanjskimi hišami. V javni razpravi o sporazumu o urejanju stanovanjskih zadev so delavci JELKE pokazali veliko zanimanje za gradnjo stanovanjskih hiš v okviru stanovanjske zadruge.

Zato se je svet za kadrovskе zadeve JELKE odločil, da ustanovi enoto stanovanjske zadruge. Za ustanovitev te enote so dali načelno soglasje tudi predstavniki samoupravne stanovanjske skupnosti, komunalne skupnosti in stanovanjske zadruge. Koordinacijska komisija za stanovanjske zadeve BRESTA pa je pri oblikovanju predloga za delitev sredstev za stanovanjsko gradnjo predvidela tudi ustrezna sredstva za pokritje finančnega načrta te enote stanovanjske zadruge.

Do sedaj se je prijavilo za enoto stanovanjske zadruge v Begunjah enajst delavcev iz JELKE. Zanje pa se zanimajo tudi nekateri delavci iz drugih Brestovih

temeljnih organizacij in delavci iz drugih delovnih organizacij. Ker rok za prijave še ni potekel, končno število prijavljencev še ni znano.

Ugotavljamo, da je za gradnjo v okviru stanovanjskih zadrug vedno več zanimanja. Cedalje več delavcev vidi, da ima gradnja v okviru zadruge več prednosti: kompleks zemljišč je mogoče bolje in ceneje opremiti s komunalnimi napravami, gradnja se lahko konča zelo hitro, stanovanjska sredstva delovne organizacije in graditeljev se oplemenitijo s sredstvi banke ter dobaviteljev stanovanjskih hiš v samoupravne stanovanjske skupnosti. Priprave na ustanovitev enote stanovanjske zadruge tečejo po načrtih in pričakujemo, da bo do konca avgusta urejena vsa dokumentacija.

Ceprav delavski svet do sedaj še niso sprejeli predloga za delitev sredstev, po katerem je predvideno, naj bi v cerkniški dolini 30 odstotkov sredstev namenili za gradnje v okviru stanovanjske zadruge, pa interenti pričakujemo, da bo akcija stekla tako kot je zastavljen.

J. Opeka

Maja je bila v našem salonu pohištva v Cerknici razstava knjig. Poštnega komercialnega uspeha ni bilo ...

REVIIA NOTRANJSKIH PIHALNIH ORKESTROV

Člani pihalnih orkestrov iz Notranjske so se dogovorili, da se bodo vsako leto zbrali v določenem kraju in pokazali svoje dosežke na glasbenem področju.

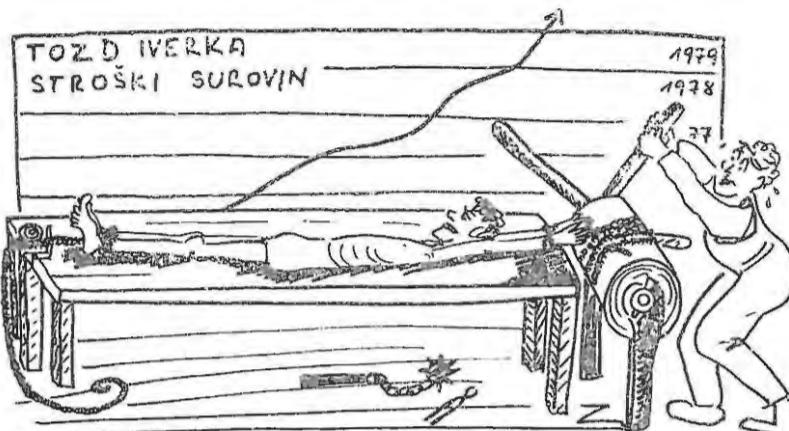
Letos bo revija prvič in sicer v Cerknici 30. junija ob 20. uri pred osnovno šolo. Sodelovali bodo pihalni orkestri iz Postojne, Idrije, Vrhni, Logatca in iz Cerknice.

Pred začetkom programa bo mimohod vseh sodelujočih orkestrov skozi Cerknico. Vsak orkester naj bi izvedel program, ki bo dolg približno petindvajset minut.

V začetku junija se bodo sestali strokovni vodje orkestrov in se še nadrobneje domenili o vsebinu in poteku programa.

Namen revije, ki naj bi postala tradicionalna, ni samo prikaz značja, ampak izmenjava izkušenj, medsebojno spoznavanje in iskanje novih poti v svetu pihalne glasbe.

S. Tornič

Potpri, Gustelj! Še malo te bom nategnil, da boš dosegel rast stroškov

FILMI V JUNIJU

2. 6. ob 20. uri in 3. 6. ob 16. uri — ameriška komedija HERBY ZOPET TEKMUJE.
3. 6. ob 20. uri — ameriška kriminalka ELITA UBIJALCEV.
4. 6. ob 16. in 20. uri — japonski karate film ZNAMENJE RDEČEGA ZMAJA.
7. 6. ob 20. uri — francoska drama VSE ŽIVLJENJE JE PRED TEBOJ.
9. 6. ob 20. uri in 10. 6. ob 16. uri — ameriški pustolovski film VELIKI IZZIV.
10. 6. ob 20. uri — ameriška drama LOČENKA.
11. 6. ob 20. uri — ameriški western ODPADNIK JOSE WELS.
14. 6. ob 20. uri — ameriški pustolovski film DIVJA DIRKA.
16. 6. ob 16. uri — ameriške risanke TOM IN JERRY.
16. 6. ob 20. uri in 17. 6. ob 16. uri — ameriški pustolovski film ČUDOVITI SVET DIVJINE.
17. 6. ob 20. uri — ameriški pustolovski film SUPER KASKADER.
18. 6. ob 20. uri — ameriška kriminalka VLOMILEC NA SVOBODI.
21. 6. ob 20. uri — ameriški vojni film BITKA ZA MARRET.
23. 6. ob 20. uri in 24. 6. ob 16. uri — japonski karate film KARATE IZ TEMPLA ŠAOLIN
24. 6. ob 20. uri — italijanska drama SVAKINJA.
25. 6. ob 20. uri — francoska drama NA POSESTVU POGORELEGA ŽITA.
28. 6. ob 20. uri — ameriška kriminalka PROSTOR V PEKLU.
30. 6. ob 20. uri — ameriški pustolovski film KORAKAJ ALI UMRI.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE

KORESPONDENCA — ASTRO-MECHANICA — SI — GRB — NAV — ANTON — ARI — ORA — PRAZNIK DELA — ONEK — PAN — OKTONOG — SEDAKA — KOLESARKA — BM — T — VRAN — SREDSTVA — KRI — OBAD — EGON — OI — OLAJ — VERENA — NAPA — SMUČINA — ADLER — INA — B — ANICA — POT — JOK — JOR — OLJE — ATA — MEGLA — NA — ANDORA — CS — IRIDIJ — IL — ELA — RA — IKONA — RIPS — PRT — DAN — JAL — NAUKI — ER — ZMAGE — ISIS — ASIRIJA — OTA — UNAC — ENOLOG — TOMAHAVK — SKAKALEC — AMARO — AI — TARA — ADA.

BRESTOV OBZORNIK — glasilo delovne skupnosti Brest Cerknica n. sol. o. Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC. Uredniški odbor: Franjo GAGULA, Vojko LIJARMEJ, Mate JAKOVAC, Božo LEVEC, Danilo MLINAR, Leopold OBLAK, Janez OPEKA, Andrej SEGA, Miha ŠEPEC, Franc TRUĐEN, Zeni ZEMLJAK in Viktor ŽNIDARŠIĆ. Foto: Jože SKRLJ. Tiskarska tiskarna v Ljubljani. Naklada 2800 izvodov.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavljanju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).

IZID NAGRADNEGA ŽREBANJA

Tokrat je bil odziv reševalcev križank nekoliko slabši od običajnega, saj smo do roka dobili le 78 rešitev. Komisija je izbrala takole:

Po 50 dinarjev dobijo: Romana Kovač, Grahovo n.h., 61384 Grahovo, Aleš Zemljak, Grahovo n.h., 61384 Grahovo, Vera Pok, Ljubljana-Polje c. XVI/15, 61260 Ljubljana-Polje, Mateja Kovšča, Rakek, Pot na Kilovec n.h. in Pepca Žumer, Cesta 4. maja 47, 61380 Cerknica.

100 dinarjev dobi Dušan Ponikvar, Ljubljanska 17, 61381 Raklek, 150 dinarjev Branka Galanti, Cesta heroja Iztoka 3, 61381 Raklek in 200 dinarjev Angela Rappi, Miloša Kuzmiča 15, 69000 Murska Sobota.

Nagrjenec iskreno čestitajo! Nagrade lahko dvignejo v blagajni Skupnih dejavnosti, ostalim pa jih bomo poslali po pošti.

NAŠI UPOKOJENCI

V aprilu je iz temeljne organizacije Žagalcna Stari trg odšel v pokoj Rudolf URBIHA iz Podgorje. V temeljni organizaciji je bil zaposlen nad enajst let; najprej kot delavec pri varovanju premoženja, nazadnje pa je delal pri montaži okovja v delovni enoti stolarna.

Ob odhodu v zaslženi pokoj mu želimo še veliko zdravih in zadovoljnih let.

Kolektiv TOZD Žagalcna Stari trg

Osme v državi

12., 13., 19. in 20. maja je bilo v Rovinju polfinale državnega prvenstva ženskih kegljaških ekip. Nastopilo je 16 ekip iz vse Jugoslavije. Letošnje državno prvenstvo je pokazalo zelo velik napredok kegljaškega športa. Vse ekipe so bile zelo dobro pripravljene, tako da so bile razlike zelo majhne.

Zenska ekipa BRESTA se je uvrstila na 8. mesto le za 24 kegljev za četrtto uvrščeno ekipo. Tako so Brestovke tekmovali končale. V finale so se uvrstile ekipe iz Reke, Maribora, Celja in iz Koprivnice.

Rezultati:

	kegljev
1. Reka	5028
2. Maribor	4965
3. Celje	4959
4. Podravka Koprivnica	4956
5. Auto Hrvatska Zagreb	4956
6. Hmezdal Žalec	4955
7. Tekstilac Zagreb	4945
8. Brest Cerknica	4932
itd.	

PRVENSTVO KLUBA

V maju je bilo zaključeno prvenstvo kegljaškega kluba Brest. Sodelovalo je 52 tekmovalcev in tekmovalk.

Moški 3x200 metov

	kegljev
1. Gornik Franc	2548
2. Mulec Stanko	2543
3. Punčar Janko	2540
4. Založnik Tone	2536
5. Urbas Franci	2524
itd.	

Moški 3x100 metov

	kegljev
1. Kum Anton	1278
2. Škrlj Janez	1205
3. Švigelj Franc	1192
4. Miklje Tone	1182
5. Turk Franc ml.	1095
itd.	

Zenske 3x100 metov

	kegljev
1. Kralj Fani	1187
2. Janča Anka	1179
3. Cencič Tončka	1121
4. Pokleka Dragica	1116
5. Škraba Štefka	1105
itd.	

Mladinci 3x200 metov

	kegljev
1. Gašpar Dušan	2409
2. Kelnarič Igor	2390
3. Gornik Jože	2378
4. Terzič Edo	2286
5. Gornik Janez	2229
D. Pokleka	

Maja so se mladi pomerili v občinskih športnih igrah

Prvenstvo Bresta v kegljanju

Končano je vsakoletno tekmovanje v kegljanju, ki je klub manjšemu številu nastopajočih kot pretekla leta še vedno najbolj monžična organizirana rekreativna dejavnost na BRESTU.

Pričeli smo z borbenimi igrami, kjer je nastopilo sedem moških in dve ženski ekipi.

VRSTNI RED:

Moški: 1. Masiva (151), 2. Iverka (148), 3. SD — služba skupnih zadev (133), 4. Žagalcna (124), 5. Pohištvo (122), 6. Prodaja II. (115), 7. Prodaja I. (99).

Ženske: 1. AOP (83), 2. Pohištvo (78)

V tekmovanju ekip v temeljnih organizacijah je nastopilo enajst moških in štiri ženske ekipe.

V pomamezni TOZD so se ekipi uvrstile tako:

Moški: Skupne dejavnosti: 1. Služba skupnih zadev (790), 2. AOP (700); Prodaja: 1. Prodaja II. (687), 2. Prodaja I. (682); Masiva: 1. Brusilnica (785), 2. TPM II. (554); Pohištvo: 1. Pogonski servis (821); Iverka: 1. Režija (774) 2. Mehanična (731); Pohištvo: 1. TPS I. (663); Žagalcna: 1. Vzdrževanje (710)

Ženske: SD: Služba skupnih zadev (249), 2. AOP I. (177), 3. AOP II. (165); Iverka: Iverka I. (205)

Vrstni red ekip v tekmovanju med temeljnimi organizacijami:

Moški: 1. Iverka (2383), 2. Prodaja (2323), 3. Masiva (2142), 4. Skupne dejavnosti (2122) 5. Pohištvo (1957)

Ženske: 1. Skupne dejavnosti (493).

V finalu najboljših posameznikov, ki so tekmovali v disciplini 2x100 lučajev mešano in posameznik v disciplini 2x50 lučajev mešano, je vrstni red naslednji:

Moški: 1. Gornik Franc, TPC (862), 2. Drobnič Marjan, TPC (845), 3. Štrukelj Franc, Prodaja (818), 4. Švigelj Franc, Prodaja (814), 5. Riš Ludvik, TIP (802) itd.

Ženske: 1. Pokleka Dragica, SD (353), 2. Turk Joža, Prodaja (337), 3. Turk Anica, SD (317) itd.

P. Kovšča

VEČNO DRUGI

DESETI TRADICIONALNI SPORTNI ČETVEROBOD

BREST je 26. maja organiziral jubilejni — deseti četverobod med športniki Kovinoplastike, Lame, Titana in Bresta. V imenu pokrovitelja iger je športnike pozdravil inž. Jože Hren in jim zahvalil čim več športnih uspehov.

Rezultati:

Nogomet

1. Brest

2. Titan itd.

Kegljanje — moški

1. Kovinoplastika

2. Brest itd.

Kegljanje — ženske

1. Titan

2. Brest itd.

Streljanje — moški

1. Titan

2. Brest itd.

Streljanje — ženske

1. Titan

2. Brest itd.

Kros — moški

1. Titan

2. Brest itd.